

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica 2015 - 2020

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica 2015 - 2020

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica 2015-2020
Územné vymedzenie :	Obec Sološnica
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	11.4.2016 uznesením č. 10/2016
Dátum platnosti:	od DD. MM. RRRR do 31. 12. 2020
Verzia ¹	1.0
Publikovaný verejne:	15.4.2016, návrh od 10.2.2016-10.4.2016

Riadiaci tím spracovania Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica 2015 - 2020

Zoznam členov Riadiaceho tímu	
Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Gestor	Zastupiteľstvo obce Sološnica
Koordinátor	Anna Čermáková, starostka obce
Metodici	Roman Chvíla , poslanec OZ, zástupca starostky
	Marta Mikušová , poslanec OZ a člen Ochranského spolku Sološnica
Organizácia, inštitúcia	Funkcia
Interní odborníci	Pracovníčky Obecného úradu Sološnica
Externí odborníci	Ing. Kvetoslava Jablonická, OZ Podhoran
	Ing. Katarína Jurkáčková, OZ Podhoran

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

OBSAH

ÚVOD.....	5
ZHODNOTENIE OBDOBIA 2007 - 2013	8
ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ	12
1. Analýza vnútorného prostredia	12
1.1. Vymedzenie, poloha územia a základná geografická charakteristika.....	12
1.1.1. Vymedzenie a poloha územia	12
1.1.2. Prírodné pomery	12
1.1.3. História obce	16
1.2. Demografia obyvateľov	17
1.2.1. Prirodzený pohyb obyvateľstva	18
1.2.1. Mechanický pohyb obyvateľstva	19
1.2.3. Celkový prírastok	20
1.2.4. Štruktúra obyvateľstva	21
1.3. Hospodársky potenciál obce	25
1.3.1. Trh práce	25
1.3.2. Podnikateľské prostredie	26
1.4. Sociálny potenciál	29
1.5. Občianska infraštruktúra	31
1.5.1. Administratíva	31
1.5.2. Školstvo.....	32
1.5.3. Kultúra, šport a ostatné služby	33
1.5.4. Zdravotná a sociálna starostlivosť	36
1.5.5. Bývanie	36
1.6. Dopravná infraštruktúra.....	37
1.6.1. Cestná doprava	38
1.6.2. Autobusová doprava	39
1.6.3. Železničná doprava	39
1.6.4. Infraštruktúra cykloturistiky a pešej turistiky	39
1.7. Technická a environmentálna infraštruktúra	40
1.7.1. Technická infraštruktúra	40
1.7.2. Odpadové hospodárstvo	41
1.7.3. Ochrana krajiny a prírody	42
1.7.4. Krajinná štruktúra	44
1.7.5. Prírodné zdroje	45
1.7.6. Stav kvality zložiek životného prostredia	47
2. Analýza vonkajšieho prostredia	48
2.1. Strategické a koncepčné dokumenty na európskej, národnej a regionálnej úrovni	48
2.2. Odchádzka a dochádzka za prácou a do škôl	50

2.3. Mikroregióny a medziobecná spolupráca	52
2.4. STEEP analýza (analýza vonkajšieho prostredia)	53
3. Zhodnotenie súčasného stavu územia	53
3.1. SWOT analýza	53
3.1.1. Hospodárska oblasť	54
3.1.2. Sociálna oblasť	55
3.1.3. Environmentálna oblasť	56
ČASŤ B - STRATEGICKÁ ČASŤ	57
1. Strategický rámec rozvoja obce	57
1.1. Vízia územia	57
1.2. Definovanie strategického cieľa	58
1.3. Stanovenie priorít a špecifických cieľov	58
1.3.1. Prioritná oblasť - Hospodárstvo	59
1.3.2. Prioritná oblasť - Sociálna	59
1.3.3. Prioritná oblasť - Environmentálna	60
ČASŤ C - PROGRAMOVÁ ČASŤ	61
1. Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí	61
2. Merateľné ukazovatele	62
ČASŤ D - REALIZAČNÁ ČASŤ	67
1. Organizačné zabezpečenie realizácie	67
2. Komunikačná stratégia	67
3. Systém monitorovania a hodnotenia	68
4. Akčný plán obce	70
ČASŤ E - FINANČNÁ ČASŤ	71
ZÁVER	73
PRÍLOHY	74

ÚVOD

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Cieľom predkladanej práce je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Sološnica – nachádzajúcej sa na západnom Slovensku – a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom (v období 2015 - 2020) na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Sološnica na roky 2015 - 2020 je pokračovaním plánovaného rozvoja z roku 2009, t.j. prvý Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica, ktorý bol vypracovaný ešte v roku 2009 a definoval strategickú víziu obce: *„Sološnica – regionálne centrum cestovného ruchu so spokojným a aktívnym obyvateľstvom vo vysokokvalitnom životnom prostredí, obec zabezpečujúca kvalitné služby pre obyvateľov i návštevníkov obce.“*

PHSR obce Sološnica 2015 - 2020 bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Vypracovanie tohto dokumentu, vyplýva zo zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Pri spracovaní PHSR obce Sološnica boli zohľadňované už existujúce programové a plánovacie dokumenty na nadnárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

Na nadnárodnej úrovni sa jednalo o nasledujúce dokumenty:

- **Stratégia Európa 2020**

Európa 2020 predstavuje stratégiu, ktorá má zabezpečiť hospodársky rast členských štátov EÚ. PHSR obce Sološnica bude nadväzovať najmä na prioritu inkluzívneho rastu: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

- **Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020**

Partnerská dohoda je základným strategickým dokumentom o využívaní Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosiahnutia cieľov stanovených v Stratégii 2020. Hlavným cieľom PD SR je zvyšovanie kvality života obyvateľov SR prostredníctvom vytvárania nových pracovných miest, inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, čo sa zhoduje s prioritami obce Sološnica.

Národnú úroveň predstavujú tieto dokumenty:

- **Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2014 – 2020**

Národná stratégia patrí medzi základné strategické a koncepčné dokumenty a jej cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR na úrovni regiónov NUTS 3.

- **Operačné programy pre programové obdobie 2014 – 2020**

Pre programové obdobie 2014 – 2020 bude mať obec Sološnica možnosť v rámci rozvoja svojho územia využiť aj zdroje EÚ z rôznych operačných programov, kde sa jedná najmä o Integrovaný regionálny operačný program.

Na regionálnej úrovni vychádza PHSR obce Sološnica z nasledujúcich dokumentov:

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020**

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja je strategickým dokumentom, z ktorého priamo vychádza aj PHSR obce Sološnica, najmä v oblasti priorít: Rozvoj služieb a turizmu a Zlepšenie kvality životného prostredia.

- **Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj (2013)**

- **Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou Podhoran (2014 -2020)**

Na lokálnej sa jedná o dokumenty:

- **Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica na obdobie 2007 - 2013**

Dokument predstavuje jeden zo základných rozvojových dokumentov, ktorý slúži ako podklad pri tvorbe nového PHSR obce Sološnica 2015 – 2020.

- **Územný plán obce Sološnica (2010)**

Pri zostavení rozvojových priorít dôležitým zdrojom informácií boli dotazníkové prieskumy dvoch cieľových skupín: obyvateľstvo a podnikatelia (výsledky prieskumov tvoria súčasť tohto dokumentu v prílohe). K príprave PHSR obce Sološnica bol zriadený riadiaci tím zo zástupcov verejného sektora – samosprávy, súkromného sektora a mimovládneho sektora, ale boli zriadené aj pracovné skupiny pre jednotlivé prioritné oblasti (hospodárska oblasť, sociálna oblasť, environmentálna oblasť). Celkovo sa uskutočnilo 5 pracovných stretnutí pracovných skupín. Časový interval spracovania PHSR obce Sološnica bol apríl 2015 – december 2015.

Tab. 1: Harmonogram spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica 2015 - 2020

Termín (mesiac, rok)	Apríl 2015	Máj 2015	Jún 2015	Júl 2015	August 2015	September 2015	Október 2015	November 2015	December 2015
Úvod									
Analytická časť									
Strategická časť									
Programová časť									
Realizačná časť									
Finančná časť									
Záver									

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Sološnici. Obecné zastupiteľstvo bude potom aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

ZHODNOTENIE OBDOBIA 2007 - 2013

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica bol vypracovaný v roku 2006 na programové obdobie od roku 2007 do roku 2013.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce obsahoval úvod, analýzu súčasného stavu a SWOT analýzu, víziu do budúcnosti, ktorá zahŕňala definíciu strategických cieľov rozvoja, a koordináciu pri naplňaní rozvojového programu, ktorá definovala ekonomických a sociálnych partnerov a podmienky financovania.

Strategický program sa skladal zo špecifických strategických rozvojových oblastí so strategickými cieľmi, prioritami, opatreniami a aktivitami.

Špecifické strategické rozvojové oblasti obce Sološnica boli:

1. rozvojová oblasť – Ľudské zdroje

Strategický cieľ: Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí, zvýšenie kvalifikačného potenciálu a adaptability pracovnej sily. Zvýšenie počtu obyvateľstva obce. Rozvoj aktívneho občianstva.

2. rozvojová oblasť – Sociálna oblasť

Strategický cieľ: Zníženie percenta sociálne ohrozených a vylúčených obyvateľov obce. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti, podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných. Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry.

3. rozvojová oblasť – Zdravotníctvo

Strategický cieľ: Zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, čím sa zvýši kvalita života a spokojnosť občanov. Zvýšiť zdravotné povedomie občanov.

4. rozvojová oblasť – Školstvo

Strategický cieľ: Zvýšiť úroveň výchovy v miestnej materskej škole a základnej škole a zabezpečiť kvalitné technické podmienky objektov materskej školy a základnej školy.

5. rozvojová oblasť – Šport

Strategický cieľ: Podpora športových aktivít občanov obce – podpora rozvoja telesnej kultúry. Zlepšenie možnosti voľnočasových športových aktivít detí, mládeže a dospelých podporujúcich zdravý životný štýl.

6. rozvojová oblasť – Kultúra, história, tradícia

Strategický cieľ: Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce, rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít. Vytvorenie optimálnych podmienok pre rozvoj kultúry. Zvýšenie atraktivity obce.

7. rozvojová oblasť – Hospodárstvo

Strategický cieľ: Vytvorenie kvalitných podmienok na podnikanie v rôznych odvetviach hospodárstva, rešpektujúcich kvalitné životné a prírodné prostredie. Podpora cestovného ruchu ako perspektívneho hospodárskeho odvetvia obce.

8. rozvojová oblasť – Rozvoj bývania

Strategický cieľ: Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky občanov obce a potenciálnych budúcich obyvateľov obce.

9. rozvojová oblasť – Životné prostredie, technická infraštruktúra, doprava

Strategický cieľ: Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, skrášlenie vzhľadu obce, podpora environmentálnej výchovy detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, realizácia opatrení na zabezpečenie ochrany pred povodňami, minimalizácia množstva produkovaného odpadu s orientáciou na maximálne využitie separácie. Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci Sološnica a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov obce.

V období 2007-2013 sa v obci Sološnica podarilo vybudovať viacúčelové ihrisko, dokončila sa ďalšia časť kanalizácie a zvýšila sa kapacita ČOV. Upravilo sa centrum obce (inf. tabule, lavičky, zámková dlažba, atď.), zrekonštruovali sa miestne komunikácie, vybudovala sa infraštruktúra v nových uliciach a vybudovali sa nové chodníky

Nie všetky naplánované aktivity boli realizované. Nepodarilo sa vybudovať sociálne zariadenie pre dôchodcov, rozšíriť cintorín, resp. vytvoriť nový, zrekonštruovať technickú pamiatku Píla, vybudovať ubytovacie a športovo-turistické centrum, zrekonštruovať starú kinosálu a revitalizovať Sološnický potok. Všetky projektové zámery, ktoré sa v predchádzajúcom období nepodarilo uskutočniť sú naďalej medzi prioritami obce a sú spolu s ďalšími zámermi presunuté do nového PHSR obce Sološnica na programového obdobia 2015 - 2020.

Formulár Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Vybudovanie nového viacúčelového ihriska	5.1.1.1.		2008		59.787€	59.787€	2008	59.787€	59.787€	39.837€		19.950€						
				2008															
2	Dokončenie kanalizácie v obci a zvýšenie kapacity ČOV	9.1.1.1.		2010		735.824€	735.824€	2010	735.824€	735.824€	331.939€		403.885€						

Vybrané rozvojové aktivity obce Sološnica v období 2007 - 2013

Názov projektu	Časový harmo-nogram	Koor-dinátor	Finančná náročnosť v EUR (SKK)	Verejné výdavky spolu v EUR (SKK)	Verejné výdavky v EUR (SKK)				Súkromné výdavky v EUR (SKK)	Poznámky
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU		
Úprava centra obce (inf. tabule, lavičky, zámková dlažba, atď.)	2009-2010	Obec Sološnica	586.541€	586.541€	106.021€			480.520€		
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2012-2013	Obec Sološnica	207.945€	207.945€	107.591€			100.354€		
Budovanie infraštruktúry pri vytvorení nových ulíc	2009-2013	Obec Sološnica	22.752€	22.752€	22.752€					
Budovanie chodníkov	2008-2014	Obec Sološnica	115.895	90.895€	90.895€				25.000€	

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

1. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1.1. VYMEDZENIE, POLOHA ÚZEMIA A ZÁKLADÁ GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

1.1.1. VYMEDZENIE A POLOHA ÚZEMIA

Obec Sološnica sa nachádza v západnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR). Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec Sološnica na úrovni NUTS 3 patrí do Bratislavského kraja, na úrovni obvodov/okresov sa nachádza v okrese Malacky.

Najbližším mestom je okresné mesto Malacky, ktoré je od Sološnice vzdialené 18 km. Ďalšie mesto okresu, ktorým je Stupava, je od obce vzdialené 31 km. Od krajského mesta Bratislava je obec vzdialená 53 km.

Tab. 2: Základné charakteristiky obce Sološnica

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	504858
Názov okresu	Malacky
Názov kraja	Bratislavský
Štatút obce	obec
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1367
Nadmorská výška obce - v m	219
Celková výmera územia obce [m ²]	37 773 757
Hustota obyvateľstva na km ²	41,13

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

1.1.2. PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia a geológia územia

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej sa nachádza na rozhraní dvoch podsústav:

- Panónska panva,
- Karpaty.

V rámci podsústavy Panónska panva severozápadnú polovicu k.ú. obce vypĺňa provincia Západopanónska panva, subprovincia Viedenská kotlina, oblasť Záhorská nížina, celok Borská nížina, oddiel Podmalokarpatská zníženina.

V rámci podsústavy Karpaty juhovýchodnú polovicu k.ú. obce vypĺňa provincia Západné Karpaty, subprovincia Vnútorne Západné Karpaty, oblasť Fatransko-tatranská, celok Malé Karpaty, oddiel Pezinské Karpaty. Z 5 pododdielov Pezinských Karpát do k.ú. obce zasahujú 4 pododdiele: Homoľské Karpaty, Biele hory, Smolenická vrchovina a Plavecké predhorie.

Nadmorská výška k.ú. obce sa pohybuje medzi 187-748 m n. m., stred obce leží v nadmorskej výške 219 m n. m.

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom.

Geologický podklad riešeného územia má pestrú štruktúru. Základné kvartérne útvary k.ú. obce sú (v smere od severozápadu na juhovýchod):

- prolúviálno-mokrad'ové sedimenty s organickou prímiesou (holocén),
- prolúviálne sedimenty nerozlíšené,
- plošinové a stráňové sedimenty polygénneho pôvodu (prevažne würm),
- nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na prevažne masívnych karbonatických horninách s intenzívnymi krasovými procesmi (mezozoikum),
- nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na litologicky menlivých karbonatických a nekarbonatických komplexoch hornín s lokálnym výskytom krasových procesov (mezozoikum).

V riešenom území je možné rozlíšiť nasledovné typy reliéfu (v smere zo severozápadu na juhovýchod):

- prolúviálno-mokrad'ový reliéf (prolúviálna mokrad' a slatinná rovina),
- prolúviálny reliéf (prolúviálna zvlnená rovina),
- pedimentový fluvialno-denudačný reliéf (pedimentová rezaná pahorkatina),
- fluvialne rezaný rázsochový reliéf (fluvialna rezaná hornatina),
- planačno-fluvialny rozrezaný reliéf (rozrezaná planina).

Z hľadiska hydrogeologického podklad väčšej časti riešeného územia (západnú polovicu k.ú.) tvorí kvartér (piesky a štrky význačnejších terás a náplavových kužeľov), kým východnú polovicu k.ú. vypĺňajú paleogén, mezozoikum a kryštalinikum. Cez stred riešeného územia – v smere z juhozápadu na severovýchod – prechádza pásmo s výskytom artézskych vôd.

Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi stredne aktívne oblasti v rámci Slovenska.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov. V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby stavebného kameňa, ďalej nachádza sa tu aj vyhradené ložisko dekoračného kameňa.

V západnej časti k.ú. obce sa vykonáva ťažba ílu pre výrobu cementu v susednej obci Rohožník.

Tab. 3: Chránené ložiskové územia v obci Sološnica

Názov CHLÚ	Nerast	Organizácia
Sološnica	melafýr	ALAS Slovakia s.r.o. Bratislava
Sološnica I. (Hrabník)	cementárska sialitická surovina -	CRH (Slovensko) a.s. Rohožník
Sološnica II.	Vápenec blokovo dobývateľný a	Štátny geologický ústav Dionýza štúra

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Bratislavského kraja k roku 2002, 2003

Pedologické podmienky územia

V k.ú. obce prevládajú piesočnaté, hlinito-piesočnaté a piesočnato-hlinité (v severozápadnej polovici k.ú. obce) a hlinité pôdne druhy (v juhovýchodnej polovici k.ú. obce). Pôdy sú bez skeletu až stredne skeletnaté.

Náchylnosť pôd k erózii na väčšine riešeného územia je stredná až silná.

Hlavné pôdne typy v severozápadnej polovici k.ú. obce sú:

- čiernice, sprievodné čiernice glejové a gleje (prevažne na ľahkých nekarbonátových nivných sedimentoch, lokálne regosoly na pieskoch).
- Hlavné pôdne typy v juhovýchodnej polovici k.ú. obce sú:
- hnedé pôdy nasýtené a nenasýtené, sprievodné rankre, lokálne hnedé pôdy oglejené (na stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralinách rôznych hornín),
- rendziny a rendziny hnedé, sprievodné litosoly, lokálne rendziny sutinové a hnedé pôdy (na zvetralinách pevných karbonátových hornín).

Bonita poľnohospodárskych pôd je nízka – v riešenom území prevahu majú málo produkčné poľnohospodárske pôdy a menej dobré lesné pôdy.

Klíma

Na základe klimaticko-geografických typov Slovenska mikropriestor obce leží na rozhraní oblastí s nížinnou klímou a horskou klímou. K.ú. obce patrí do mierne vlhkej oblasti prevažne teplej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 2600-2900.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,8 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,5 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 18,5 °C. Priemerný počet letných dní (dní s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a vyššou) je 40-50. Vykurovacie obdobie v riešenom území trvá v priemere 220 dní.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 650-800 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 60 mm zrážok. Priemerný počet dní so zrážkami 1 mm a viac je 90-110 dní.

Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 50-90, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytujú v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

Hydrologické pomery

Územie obce Sološnica patrí do povodia rieky Morava. Najvýznamnejším vodným tokom k.ú. obce je rieka Rudavka, ktorá je ľavostranný prítok rieky Rudava, ktorá sa v oblasti Rudavného jazera vlieva do Moravy (katastrálne územie obce Malé Leváre). Rudavka meria 11,6 km a je tokom IV. rádu.

Druhým najvýznamnejším vodným tokom riešeného územia je Sološnický potok, ktorý preteká cez stred zastavaného územia obce a je to pravostranný prítok Rudavky, má dĺžku 9,6 km a je tokom V. rádu. Pramení v Malých Karpatoch, v podcelku Pezinské Karpaty, v časti Biele hory, na juhovýchodnom svahu Vápennej (Roštúna; 752,2 m n. m.) v nadmorskej výške okolo 530 m n. m. Od prameňa tečie oblúkom na juh, zľava priberá prítok spod Bukovej hory (541,7 m n. m.), stáča sa na západ a priberá viaceré prítoky: sprava spod Vápennej, zľava z oblasti Hrubcovej, ďalší pravostranný spod Vápennej, zľava spod Bielej skaly (561,3 m n. m.), sprava spod Malej Vápennej (Malého Roštúna; 573,2 m n. m.), stáča sa na severozápad a ďalej priberá ľavostranný prítok spod sedla Skalka a spod Veľkého Petrklína (586,6 m n. m.). Následne vstupuje do Borskej nížiny, do podcelku Podmalokarpatská zníženina, na krátkom úseku (cca 1 km) sa vetví na dve ramená a preteká obcou Sološnica. Zľava priberá krátky prítok, za obcou koryto križuje niekoľko vodných kanálov, napokon vteká na územie Boru a severozápadne od obce Sološnica ústi v nadmorskej výške okolo 184,5 m n. m. do Rudavky. Dlhodobý priemerný ročný prietok je 0,08 m³/s.

Cez riešené územie prechádzajú aj ďalšie 2 vodné toky: potok Vajar a Plavecký potok.

Rastlinstvo, živočíšstvo

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia predstavujú:

- nátržníkové dubové lesy,
- jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy,
- slatiniská,
- dubovo-hrabové lesy,
- kvetnaté bukové a jedľové lesy,
- kyslomilné bukové podhorské lesy.

Vplyvom stredne intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená len v západnej polovici k.ú. obce, kde na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú stredne úrodné poľnohospodárske pôdy Slovenska. Vo východnej polovici k.ú. obce pôvodná vegetačná pokrývka je viac-menej zachovaná.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj

územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie obce patrí do hraničného pásma medzi Panónskou oblasťou a Západnými Karpatmi. Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

Pôdy a lesy

Z celkovej rozlohy katastra obce Sološnica 3 777 ha tvorí poľnohospodárska pôda 1 593 ha (s prevahou ornej pôdy), lesné pozemky 1 929 ha a vodné plochy 50 ha. Nachádzajú sa tu zrnitostne ľahké pôdy – piesočnaté až hlinitopiesočnaté. Medzi najbonitnejšie miestne pôdy patria čiernice. Väčšina lesov na území obce sú súčasťou chránených území.

Tab. 4: Štruktúra využitia zeme (v m²)

Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavené plochy a nádvoria	Ostatné plochy
37 773 757	15 936 301	19 294 865	498 094	635 282	1 409 215
100 %	42,19%	51,08%	1,32%	1,68%	3,73%

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

1.1.3. HISTÓRIA OBCE

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1367 pod názvom Zeleskunt, neskôr Praturun (1367), Zyleskut (1371), Solossnicza (1773). Názov Sološnica vznikol z maďarského názvu zrejme vplyvom slova soľ – takto vznikla podoba Sološ rozšírená o príponu -nica. V časti chotára je totiž názov Slanisko so základom slaný, soľ.

Obec vznikla začiatkom 14. storočia. Patrila grófom zo Svätého Jura a Pezinka, panstvu Plaveckého hradu Serédyovcom, Balassovcom, potom panstvu Plavec - Malacky a od 17. storočia Pálffyovcom.

Dedinu postihli rôzne nešťastia a pohromy. V roku 1857 vypukol v obci veľký požiar, počas ktorého bola za pol hodiny celá dedina v plameňoch, pretože väčšina striech bola zo slamy. V roku 1861 na svätého Ducha sa po veľkej búrke zdvihla hladina Sološnického potoka a zaplavila časť obce. Veľa vytrpeli obyvatelia za rakúsko-pruskej vojny roku 1866. Od Moravy k Trnave tiahlo pruské vojsko. Množstvo nepochovaných mŕtvov zapríčinilo šírenie cholery na Záhorí. V roku 1909 sa v jarom období zosunula pôda v chotári Na Jamách a Nížiny. K ďalšiemu zosuvu prišlo aj v roku 1936. Utrpenie, hlad a biedu prinieslo občanom obdobie I. svetovej vojny. Na ich pamiatku dala obec v roku 1931 postaviť pomník financovaný zo zbierky občanov.

Obec Sološnica poznačila udalosť z čias konca II. svetovej vojny, keď obcou prechádzal front a občanom hrozilo bezprostredné nebezpečenstvo. Dňa 11. marca 1945 starosta obce Jozef Velšmid za prítomnosti obecného zastupiteľstva a celej obce zložil sľub, že ak Božské Srdce zachráni obec od zničenia pri prechode fronty, nedeľa po oktáve Božieho Tela a Krvi bude obecným sviatkom a na počesť Božského Srdca postaví obec kaplnku a Sološničania budú rozširovať v rodinách a po okolí úctu k Božskému Srdcu Ježišovmu. Sološnica zostala pri

prechode fronty neporušená a bez ujmy na životoch. Táto udalosť bola uznaná za tzv. Sološnický zázrak. Farníci dodržali sľub a 30. júna 1946 posvätil biskup Michal Buzalka kaplnku postavenú ako pomník záchrany vo fronte v roku 1945 a zasvätil ju Božskému Srdcu Ježišovmu. Od roku 1946 (s výnimkou času vlády komunistického režimu) sa konajú púte do Sološnice zo susedných dedín a nedeľa po oktáve Božieho Tela a Krvi je skutočne sviatkom veriacich aj neveriacich občanov Sološnice. Po svätej omši sa koná tradičný sprievod ku cti Božského Srdca po dedine.

Symbody obce

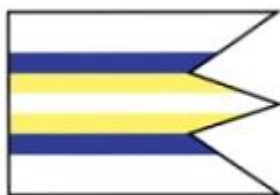
Symbody obce sú definované v štatúte obce. Medzi symbody obce patrí erb obce, vlajka obce a pečať obce.

Autormi erbu sú Peter Kónya, Leon Sokolovský a Sergej Pančák. V heraldickom registri Slovenskej republiky je evidovaný od 01.10.2004, s popisom blazónu: " V modrom štíte vpravo je striebornou hviezdou sprevádzaný, zlatokorunovaný, zlatoobutý, strieborno odetý, zlatoprepásaný kráľ, v pravici pred sebou s ľavošikmým zlatým žezlom, v ľavici so strieborným prirodzeným ohliadajúcim sa sokolom, stojaci na medzi dvoma striebornými cimburovými vežami umiestnenom v striebornom kamennom oblúku brány so zlatou do polovice vytiahnutou mrežou prevyšujúcou strieborný položený mesiac."

Vlajka obce pozostáva zo siedmych pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej modrej a žltej a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zátrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce Sološnice je okrúhla, uprostred s obecným erbom a rukopisom OBEC SOLOŠNICA.

Obrázok 1: Symbody obce - erb, vlajka, pečať

1.2. DEMOGRAFIA OBYVATEĽOV

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov. Logickým a nevyhnutným dôsledkom transformačných pohybov v politickej a ekonomickej sfére slovenskej spoločnosti po roku 1989 sú aj posuny v demografickom vývoji.

Vývoj počtu obyvateľov obce Sološnica v 20. storočí sa vyznačoval stagnujúcim trendom. V čase SODB v roku 2011 obec mala 1 549 trvale bývajúcich obyvateľov. K 31.12.2014 v obci bývalo 1552 osôb.

Tab. 5: Vývoj počtu obyvateľstva obce Sološnica

rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet	1473	1492	1495	1504	1522	1534	1544	1543	1550	1569	1549	1561	1555	1552

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

1.2.1. PRIRODZENÝ POHYB OBYVATEĽSTVA

Prirodzený prírastok je jedným zo základných demografických ukazovateľov, vyjadrujúci zmenu v populácii, spôsobenú prirodzenou cestou. Ide o rozdiel medzi počtom živo narodených detí a počtom zomretých osôb v sledovanom roku. Z hľadiska prirodzeného pohybu obyvateľstva je podstatné, či rozdiel medzi počtom živonarodených a počtom zomretých má kladnú alebo zápornú hodnotu. V prvom prípade ide o prirodzený prírastok, v druhom prípade o prirodzený úbytok obyvateľstva.

Tab. 6: Vývoj počtu narodených v obci v období 2001-2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	20	12	12	18	14	16	15	19	14	15	16	16	15	14

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Tab. 7: Vývoj počtu zomretých v obci v období 2001-2014

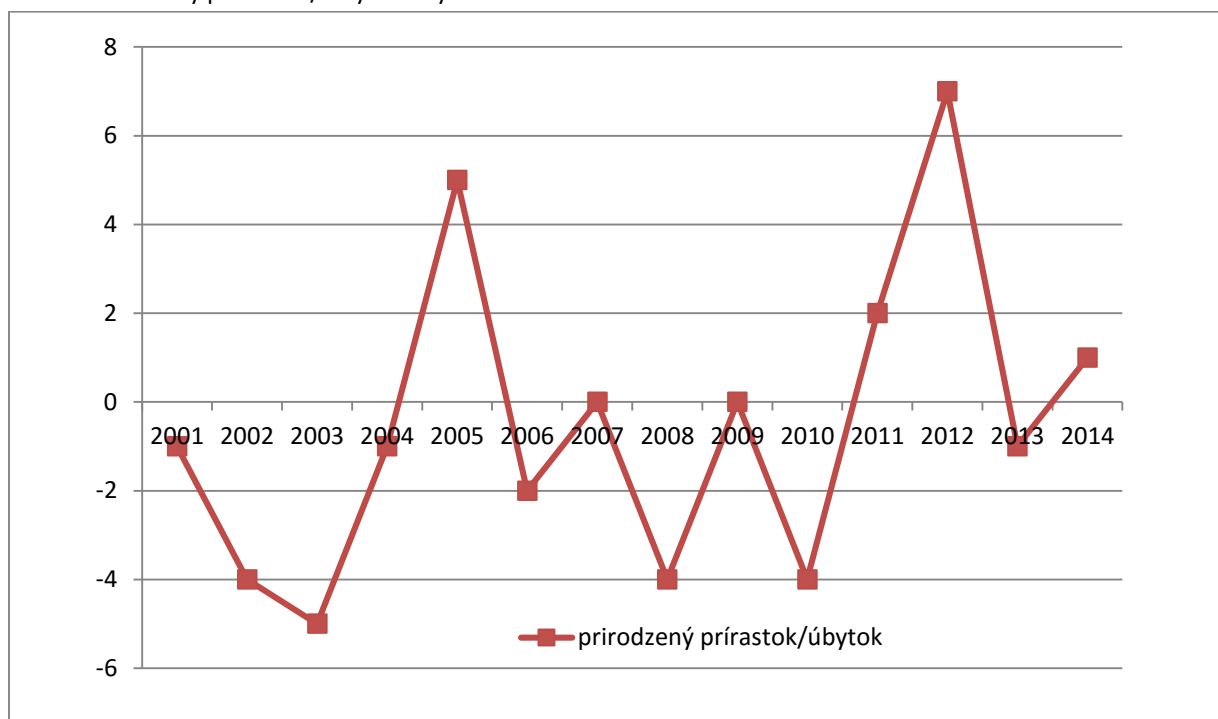
Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zomretí	21	16	17	19	9	18	15	23	14	19	14	9	16	13

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

V období 2001 – 2014 sa v obci striedal prirodzený prírastkom s prirodzeným úbytkom. Najväčší úbytok bol zaznamenaný v roku 2003 (úbytok 7 osôb) a najväčší prírastok v roku 2012 (prírastok 7 osôb). Prirodzený úbytok obyvateľstva v obci zapríčiňuje viac faktorov. Okrem špecifickej úmrtnosti a pôrodnosti obyvateľov rurálnych regiónov Slovenska sa medzi dôvody uvádza zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciácia životných stratégií a orientácií mladých ľudí (sobáš prestal byť jedinou cestou osamostatnenia sa od rodičovskej rodiny) a emigrácia mladých ľudí do rozvojových pólův.

Graf 1: Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľov v obci v období 2001-2014

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

1.2.2. MECHANICKÝ POHYB OBYVATEĽSTVA

Základnou mierou sťahovania alebo migrácie obyvateľstva je migračné saldo, ktoré vyjadruje rozdiel počtu prisťahovaných a počtu vysťahovaných z nejakej územnej jednotky za istý čas. Ak výsledok má kladnú hodnotu, ide o migračný prírastok alebo zisk obyvateľstva sťahovaním. V opačnom prípade hovoríme o migračnom úbytku alebo strate obyvateľstva sťahovaním.

Tab. 8: Vývoj počtu prisťahovaných do obce v období 2001 - 2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prisťahovaní na trvalý pobyt	26	26	29	23	30	48	26	21	17	42	29	24	20	31

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Tab. 9: Vývoj počtu odsťahovaných z obce v období 2001 - 2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vysťahovaní z trvalého pobytu	29	23	21	13	19	34	16	25	10	19	21	19	25	34

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

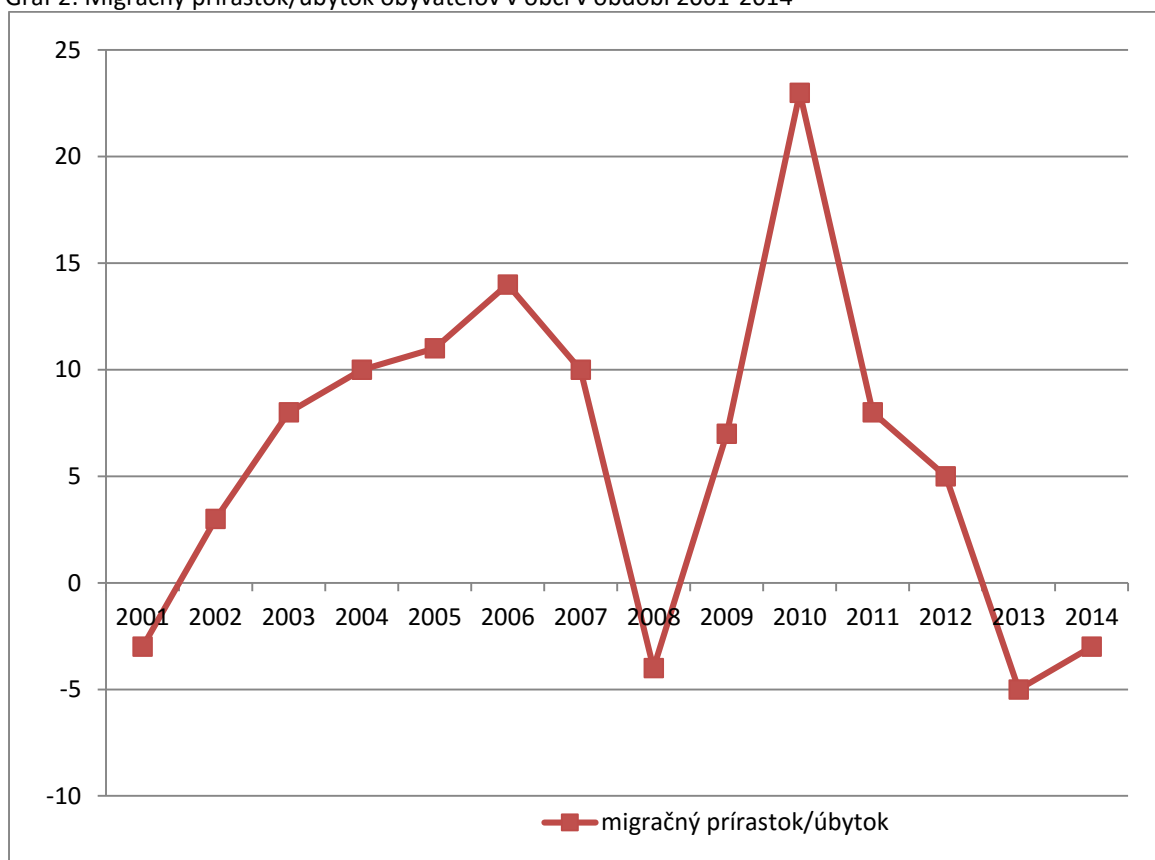
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Obec Sološnica dosahovala v období 2001 - 2014 väčšinou kladný migračný prírastok. Migračný úbytok bol v obci zaznamenaný v rokoch 2001, 2008, 2013 a 2014. Najväčší kladný migračný prírastok obyvateľov bol v obci Sološnica v roku 2010 (23 osôb). Napriek tomu by

obec mohla mať potenciál i na oveľa vyšší migračný prírastok ako má v súčasnej dobe. Okres Malacky sa rozprestiera v zázemí hlavného a najväčšieho mesta Slovenska a práve v tomto regióne sa v horizonte roka 2025 očakávajú najväčšie prírastky obyvateľstva z migrácie. Vyplýva to zo skutočnosti, že okresy v okolí Bratislavy získavajú relatívne najviac obyvateľov sťahovaním vnútri krajiny.

Pristáhovalectvo ľudí v reprodukčnom veku sa môže priaznivo odraziť na úrovni pôrodnosti, a to zvýšením počtu novonarodených obyvateľov obce. Ľudia, ktorí sa presťahujú z rodinných alebo pracovných dôvodov, čo sú najčastejšie prípady, sú totiž vo väčšine alebo v mnohých prípadoch v takom veku, že už alebo ešte môžu mať deti. Je dokonca možné, že ide aj o bezdetných ľudí, ktorí sa do obce presťahovali s cieľom natrvalo sa usadiť a mať deti.

Graf 2: Migračný prírastok/úbytok obyvateľov v obci v období 2001-2014

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

1.2.3. CELKOVÝ PRÍRASTOK

Celkový prírastok obyvateľstva sa skladá z dvoch zložiek, z prirodzeného prírastku (ktorý je daný pôrodnosťou a úmrtnosťou) a migračného prírastku (ktorý je výsledkom imigrácie a emigrácie obyvateľstva). Celkový prírastok má v obci Sološnica väčšinou v rokoch 2001-2014 kladný výsledok a najvyšší celkový prírastok zaznamenala obec v roku 2010. Hrubá miera celkového prírastku v roku 2014 bola -1,3 %.

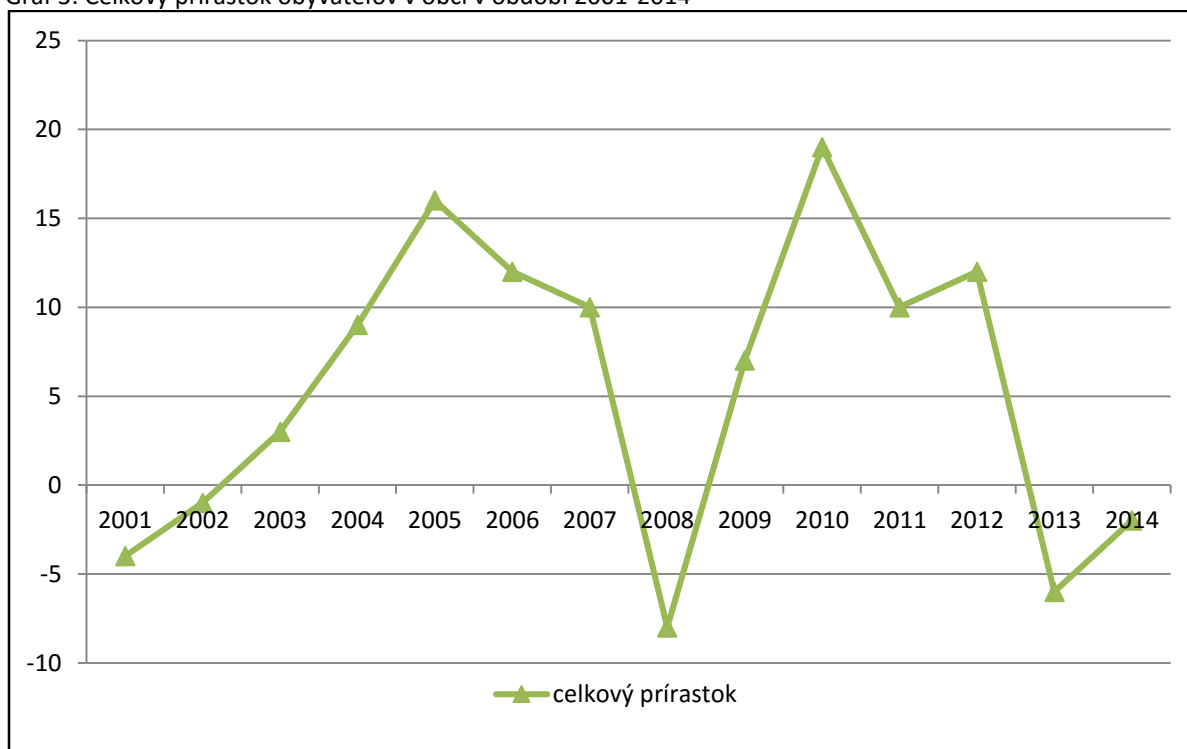
Tab. 10: Celkový prírastok obyvateľstva v období 2001 - 2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvateľov	1473	1492	1495	1504	1522	1534	1544	1543	1550	1569	1549	1561	1555	1552
prírodný prírastok/úbytok	-1	-4	-5	-1	5	-2	0	-4	0	-4	2	7	-1	1
migračný prírastok/úbytok	-3	3	8	10	11	14	10	-4	7	23	8	5	-5	-3
celkový prírastok	-4	-1	3	9	16	12	10	-8	7	19	10	12	-6	-2
‰	-2,72	-0,6702	2,01	5,98	10,5	7,82	6,48	-5,2	4,52	12,1	6,456	7,69	-3,9	-1,3

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Graf 3: Celkový prírastok obyvateľov v obci v období 2001-2014

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

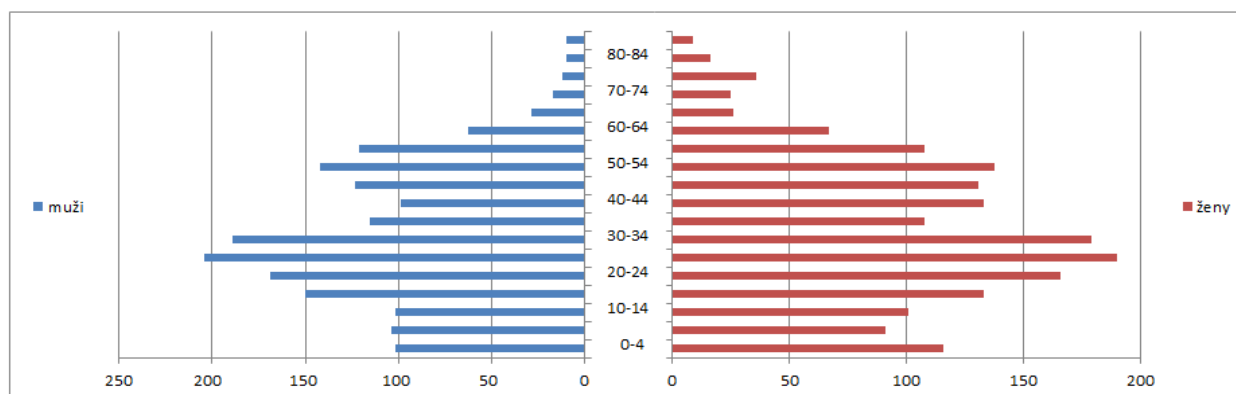
1.2.4. ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva je významným faktorom každej populácie. Historický vývoj zmeny vekovej štruktúry obyvateľstva odzrkadľujú vekové pyramídy. Pri pohľade na vekové pyramídy obce Sološnica rokov 2007 a 2014 je zrejmé, že ide o regresívny vývoj populácie, čo znamená prevahu vyšších vekových skupín obyvateľstva. V roku 2007 mala najväčšie zastúpenie veková kategória 25 - 29 ročných u oboch pohlaví (204 mužov a 190 žien). V roku 2014 najväčšie zastúpenie mala u žien veková kategória 30 - 34 ročných (184) a u mužov vo vekovej

kategórii 35 – 39 ročných (189 mužov). Celkovo možno pozorovať, že u žien je zastúpenie v staršom veku vyššie, čo korešponduje s vyšším priemerným vekom dožitia žien než mužov. To potvrdzuje aj fakt, že počet žien vo vekových kategóriách od 75 rokov v rokoch 2007 (61 žien) aj v roku 2014 (62 žien) je viac ako mužov (v roku 2007 to je 32 a v roku 2014 to je 34 mužov).

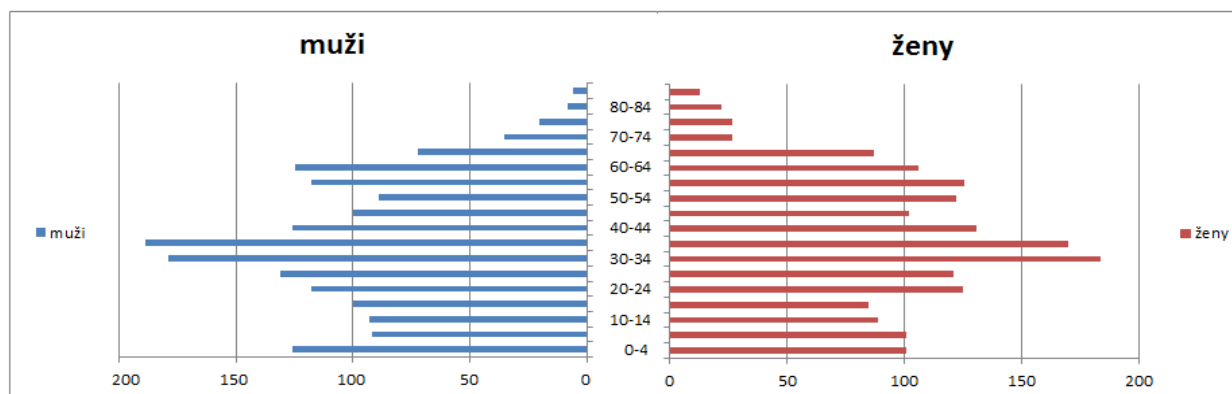
Graf 4: Veková pyramída obyvateľstva obce Sološnica v roku 2007

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Graf 5: Veková pyramída obyvateľstva obce Sološnica v roku 2014

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Vek ovplyvňuje potreby človeka a jeho schopnosť uspokojiť ich. Takouto potrebou je aj hmotné zabezpečenie. Schopnosť získať ho síce primárne závisí od ekonomickej aktivity človeka, ale tá je podmienená aj jeho vekom. Ak si človek pre svoj vek nedokáže zabezpečiť základné životné podmienky, je odkázaný na cudziu pomoc a tá môže zakladať nároky aj na sociálne zabezpečenie zo strany obce. Potenciálny objem týchto nárokov môže naznačiť vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva. Podstatné je, aké zastúpenie majú tri hlavné skupiny obyvateľov obce podľa veku.

Okres Malacky je veľmi rozmanitý. Na jednej strane sú to obce či mestá, kde výrazne stúpa počet obyvateľov i podiel detskej zložky. Na druhej strane sú tu obce, ktoré majú dlhodobý skôr stagnujúci charakter s menším nárastom, respektíve poklesom obyvateľstva. Medzi také patrí i Sološnica spolu s okolitými obcami ako Plavecké Podhradie alebo Plavecký

Mikuláš. Typickým pre ne je vysoký podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva, prevyšujúcej predproduktívnu.

V posledných rokoch skúmaného obdobia začali mierne ubúdať obyvatelia produktívneho veku v prospech obyvateľov v poproduktívnom veku, čo do budúcnosti neveští nič dobré. Súčasná demografická štruktúra obce totiž nevytvára priaznivé predpoklady pre postupný rast počtu jej obyvateľov.

V roku 2014 bolo 70,36 % obyvateľstva obce Sološnica v produktívnom veku (15 - 65 rokov), čo je o 1,7 % menej ako v roku 2009. Títo ľudia až na isté prípady, ako najmä osoby v hmotnej núdzi, si nezakladajú nároky na sociálne zabezpečenie zo strany obce, pretože väčšina populácie v tomto veku pracuje, alebo aspoň môže pracovať (ekonomicky aktívne obyvateľstvo). Obyvateľov v predproduktívnom veku (0 - 14 rokov) v roku 2014 bolo 15,08 % a obyvateľov poproduktívnom veku (od 65 rokov) v roku 2014 bolo 14,56 % čo je o 2,5 % menej ako v roku 2009. Všetky ukazovatele sú rovnaké ako je celoštátny priemer na rok 2014 (15,3 %; 70,7 %; 14 %). Priemerný vek obyvateľstva obec vykazuje rovnakú hodnotu ako celoštátny priemer. Celoštátny priemer tohto ukazovateľa je 39,9 rokov.

Tab. 11: Štruktúra obyvateľstva v rokoch 2009-2014

rok	počet obyvateľov	Predproduktívny Vek (0-14 rokov)		Produktívny Vek (15-64 rokov)		Poproduktívny (65 a viac rokov)		index starnutia
		spolu	%	spolu	%	spolu	%	
2009	1550	246	15,87%	1117	72,06%	187	12,06%	76,02%
2010	1569	252	16,06%	1119	71,32%	198	12,62%	78,57%
2011	1549	236	15,24%	1110	71,66%	203	13,11%	86,02%
2012	1561	240	15,37%	1106	70,85%	215	13,77%	89,58%
2013	1555	235	15,11%	1095	70,42%	225	14,47%	95,74%
2014	1552	234	15,08%	1092	70,36%	226	14,56%	96,58%

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Starnutie populácie má závažné sociálno-ekonomické dôsledky. V dôsledku pribúdania starých ľudí rastú verejné výdavky na zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie; ubúda pracovnej sily, ekonomické zaťaženie obyvateľstva sa zvyšuje; mení sa celková spoločenská klíma, keď stále väčšiu váhu nadobúdajú záujmy a potreby stále početnejšej skupiny starších ľudí. Na konci roka 2009 na 100 detí do 14 rokov pripadalo 76 poproduktívnych obyvateľov obce, v roku 2014 to bolo už 97 poproduktívnych obyvateľov. Index starnutia v obci Sološnica je o 5,41 % vyšší ako je celoštátny priemer.

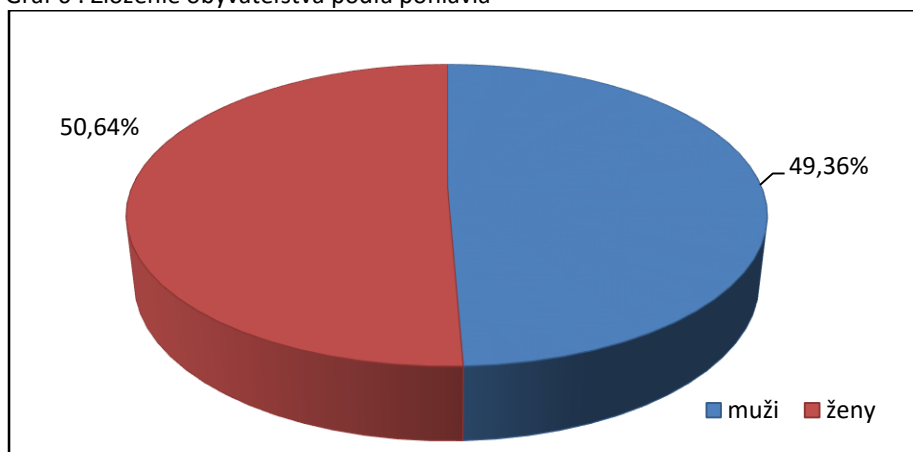
Po decentralizácii verejnej správy, ktorou územnej samospráve pripadla aj istá právomoc v oblasti sociálnych vecí, starnutie populácie ovplyvňuje aj ekonomiku obcí a miest. Ľudia, ktorí už nie sú ekonomicky aktívni, nemôžu prostredníctvom napríklad miestnych daní prispievať do obecného rozpočtu v takej miere ako ostatní. Vzhľadom na ich vek a s tým súvisiace problémy im však bude treba poskytnúť opatrovateľskú službu, prepravnú službu či starostlivosť v niektorom zo zariadení sociálnych služieb. Čím viac takýchto ľudí je, tým väčšiu finančnú záťaž ich sociálne zabezpečenie predstavuje.

Z tohto hľadiska je nepodstatné, koľko ľudí sa narodí. Aj keby sa rodilo čoraz viac nových obyvateľov obce, starých ľudí môže len pribúdať. Starnutie populácie je možné len zmierniť, nie zastaviť.

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

Väčšinu populácie obce Sološnica v roku 2014 predstavovali ženy. Medzi obyvateľmi obce bolo o 20 žien viac ako mužov. Predpokladáme, že nejde o náhly výkyv, ale o trvalú zmenu, pričom rozdiel v prospech žien sa bude časom zväčšovať. S vekom nadobúdajú ženy nad mužmi početnú prevahu.

Graf 6 : Zloženie obyvateľstva podľa pohlavia

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstvo obce je relatívne homogénne. Podľa SODB v roku 2011 sa 96,61 % obyvateľstva obce hlásilo k slovenskej národnosti. Druhou najpočetnejšou národnosťou v obci je česká, ku ktorej sa hlási 0,72%.

Tab. 12: Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	Sološnica		
	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	742	754	1496
Maďarská	2	2	4
Česká	5	6	11
Poľská	2	0	2
Ostatné, nezistené	5	7	36
Spolu	756	793	1549

Poznámka: SOBD 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Podľa SODB 2011 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominovali obyvatelia, ktorí sa prihlásili k rímskokatolíckej cirkvi (81% obyvateľov). Druhou najpočetnejšou skupinou sú

Ľudia bez náboženského vyznania (10%obyvateľov). Ostatné religiózne skupiny v obci nedosahujú hranicu 1%.

Tab. 13: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Sološnica		
	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	628	626	1 254
Gréckokatolícka cirkev	1	4	5
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	5	8	13
Evanjelická cirkev metodistická	3	2	5
Ostatné	1	2	3
Bez vyznania	84	71	155
Nezistené	34	80	114
Spolu	756	793	1 549

Poznámka: SODB 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

1.3. HOSPODÁRSKO - EKONOMICKÝ POTENCIÁL OBCE

1.3.1. TRH PRÁCE

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť. Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v obci Sološnica silný tlak na trh práce. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Malacky je 6,63 % čo je o 4,92 % nižšia ako je celoštátny priemer. Je to spôsobené najmä blízkosťou malackého regiónu k hlavnému mestu a rozširujúcemu sa rozvoju služieb, obchodu a dopravy. Pre pracovnú silu v obci Sološnica je charakteristická vysoká miera mobility, keďže veľký podiel pracovnej sily z obce každý deň odchádza za prácou do Bratislavy, Malaciek a Lozorna.

Ekonomická výkonnosť a aj mzdová úroveň v obci Sološnica a okrese Malacky je v rámci celoslovenského porovnávania nadpriemerná. Mierou podnikateľskej aktivity subjekty v obci Sološnica a aj v okrese Malacky zaostávajú za podnikateľskou aktivitou subjektov v ostatných okresoch v BSK, miera ich podnikateľskej aktivity je však vyššia ako jej úroveň v priemere na Slovensku a vo väčšine ostatných častiach Slovenska.

Tab. 14: Regióny podľa miery evidovanej nezamestnanosti v SR k 30.06.2015

Územie	Miera evidovanej nezamestnanosti v %
Obec Sološnica	3
Slovensko	11,55
Okres Malacky	6,63
Bratislavský kraj	5,90

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: UPSVAR, 2015

Mzdy

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónov je cena práce. Je zrejmé, že problémy, ktoré sa kumulovali v súvislosti s málo efektívnou ekonomikou v predchádzajúcom období, ako aj mnohé lapsusy po roku 1989 spôsobili, že veľká časť obyvateľov Slovenska nie je schopná naplňať v plnej miere svoje potreby.

Okres Malacky na základe výšky priemerných miezd patrí medzi nadpriemerné regióny Slovenska, príjmy tunajších obyvateľov sú nad celoslovenským priemerom. V roku 2014 priemerná nominálna mzda v Bratislavskom kraji bola 1286,- Eur kým priemerná mzda na Slovensku bola o 34,3 % nižšia. Úroveň nominálnej mzdy v záujmovom mikroregióne je mierne pod celokrajským priemerom. V budúcich 2-3 rokoch sa očakáva oživovanie rastu nominálnych miezd aj v okrese Malacky, mzdy v okrese Malacky postupne dobiehajú bratislavské mzdy.

Tab. 15: Regionálna štruktúra priemernej nominálnej mesačnej mzdy na rôznych regionálnych úrovniach v období 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	828	853	881	891	957
Bratislavský kraj	1 160	1 124	1 159	1 182	1 286
Okres Malacky	902	973	995	994	1 076

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

1.3.2. PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE

Ľudský kapitál je základom aj pre potenciál ekonomického rozvoja obce a celého územia, tým aj zvyšovania blahobytu ľudí v ňom. Dôležitá je i štruktúra ekonomiky a podmienky, do akej miery umožňujú a motivujú využívať schopnosti jednotlivcov na ich osobnú aktivitu a iniciatívu: v podobe zvyšovania si kvalifikácie, podnikania, obchodovania, investovania, či zamestnávania iných. Zámerom analýzy ekonomického potenciálu je vyhodnotenie súčasných ekonomických podmienok, tak ako sa historicky vyformovali a z pohľadu subjektov, ktoré ich dnes v obci Sološnica priamo tvoria a ovplyvňujú: podnikajúci, nepodnikajúci, ako aj samospráva.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodársku pôdu v k.ú. obce Sološnica obhospodaruje spoločnosť Agropartner s. r. o. Plavecké Podhradie, súkromne hospodáriaci roľníci a fyzické osoby v rámci vlastných alebo náhradných pozemkov v rôzne veľkých výmerách.

Poľnohospodársky pôdny fond (PPF) v katastrálnom území tvorí 42,19 % z celkovej plochy, t. j. 1 593 ha. Stupeň zornenia je 74 % (orná pôda). V území je vysoké zastúpenie trvalých trávnych porastov, ktoré tvoria 23,29 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Nachádzajú sa najmä na svahoch v podhorí Malých Karpát. Poľnohospodárska pôda v intraviláne obce je využívaná hlavne ako záhrady pri rodinných domoch (2,37 %). Pozemky a objekty pôvodne určené na poľnohospodársku záhradkársku činnosť sa vývojovo postupne využívajú viac na funkciu rekreácie. Chmeľnice a vinice sa v k. ú. obce nevyskytujú.

Tab. 16: Štruktúra využitia poľnohospodárskej pôdy v obci (v m²)

Celková výmera poľnohospodárskej pôdy	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porast
15 936 301	11 792 476	0	0	377	54	3 711 660
100,00 %	74%	0%	0%	2,37	0,34	23,29%

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Na základe podrobných poznatkov o priestorovej štruktúre produkčného potenciálu pôd vrátane početných výsledkov analýz vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek a produkciou hlavných plodín, sú všetky poľnohospodárske pôdy Slovenska začlenené do 4 typov (O, OT, T a N) a 14 subtypov ich racionálneho využívania.

Poľnohospodárske pôdy katastrálneho územia obce Sološnica sú zaradené do typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskych pôd nasledovne:

- S plochami chránených poľnohospodárskych pôd sa približne zhodujú:
  - O2 – vysoko produkčné orné pôdy.
  - Plochy ornej pôdy v nížinnej časti k. ú. patria medzi:
  - O3 – veľmi produkčné orné pôdy,
  - O4 – produkčné orné pôdy,
  - O5 – stredne produkčné orné pôdy,
  - O6 – menej produkčné pôdy,
  - O7 – málo produkčné orné pôdy.
- Menšie plochy v podhorí Malých Karpát zaberajú:
  - OT2 – menej produkčné polia a produkčné trávne porasty,
  - T2 – menej produkčné trvalé trávne porasty.

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do stredne produkčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska. Poľnohospodársku krajinu možno zaradiť sčasti do ražno-jačmennej krmovinárskej oblasti a sčasti do repársko-pšeničnej. Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestuje pšenica), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 1/2 ornej pôdy. Ďalej sa pestujú zemiaky a olejniny. Trvalé trávne porasty sa nachádzajú v severnej a západnej časti katastrálneho územia obce.

Živočíšna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočíšnych výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu.

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá

zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (srnec, zajac, bažant).

Priemysel

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v okrese Malacky) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Priemyselná činnosť v obci je slabá a na veľmi nízkej úrovni. Tento sektor zastupujú predovšetkým odvetvia nadväzujúce na miestne suroviny a na tradíciu výroby (napr. stolárstvo, kamenárstvo, výroba výrobkov zo včelieho a technického vosku atď.).

V katastri obce v južnej časti sa nachádza kameňolom, v ktorom sa ťaží vyvretá hornina - melafýr (paleobazalt). Touto činnosťou však dochádza k devastácii prírody a životného prostredia (samotná ťažba, početný výskyt nákladných automobilov).

Podnikateľská aktivita

Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je podpriemerná. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách. Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania.

V roku 2014 evidujeme na základe Živnostenského registra SR v obci 26 živnostenských oprávnení, ktoré zabezpečujú služby ako kaderníctvo, pohostinská činnosť, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb, oprava a výmena pneumatík atď.

Na základe údajov z Obchodného registra SR v roku 2014 evidujeme v obci 19 právnických osôb z celkového počtu 45 ekonomicky aktívnych subjektov.

Tab. 17: Zoznam podnikateľských subjektov so sídlom v obci Sološnica s počtom zamestnancov 10 a viac

Názov podniku	Počet zamestnancov	Oblasť výroby
NOVEX-B4, v.o.s.	10	Klmpiarstvo, pokrývačstvo

Poznámka: Údaje k 1.8.2015

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Vidiecky cestovný ruch

Jedným z najdynamickejšie sa rozvíjajúcich odvetví hospodárstva je odvetvie cestovného ruchu, ktoré má prierezový charakter a na jeho realizácii sa priamo podieľa celý rad odvetví. Pre svoju dynamiku, nízku investičnú a importnú náročnosť, ako aj pre vysoký podiel živej práce, je jedným z rozhodujúcich faktorov možného znižovania nezamestnanosti a napredovania obce Sološnica. Územie obce má vhodné podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky. Prepojenie turistiky v kontexte s ďalšími aktivitami a využitím prírodných a kultúrnych daností

územia nevyužitý potenciál pre vytvorenie atraktívnej ponuky pre návštevníkov obce, a tým aj pre rozvoj cestovného ruchu.

V obci sa nenachádzajú žiadne ubytovacie služby, sú tu však vytvorené ideálne predpoklady na tvorbu ubytovacích kapacít v intímnom prostredí a tichu (ale tiež pre trvalé bývanie, či rekreáciu). Ide najmä o ubytovanie v súkromí v takomto prostredí, ktoré je v ostatnom čase stále viac a viac uprednostňované práve vďaka terajšiemu životnému štýlu, kedy je „útek z bežného života“ a zhonu v mestách na vidiek mnohokrát jedinou možnosťou na relaxáciu, aktívny oddych a načerpanie nových síl. Ide tu najmä o víkendové ubytovanie (okrem letných prázdnin), kedy sú tieto kapacity vyhľadávané najmä rodinami s deťmi, ale aj turistami spoznávajúcimi krásy prírody. O tom, že územie je veľmi vhodné pre vytvorenie ubytovania v súkromí svedčí aj veľké množstvo chalupárov, ktorí kupujú a obývajú nevyužívané domy v obci a nachádzajú tu vhodné podmienky na oddych a relax.

V obci Sološnica turisticky najhodnotnejšími lokalitami sú:

- rímskokatolícky kostol Všetkých Svätých – kostol postavený v roku 1699 na mieste staršieho kostola, kostol bol postavený v barokovom slohu, vo vnútri sa nachádzajú tri oltáre: hlavný oltár s obrazom Všetkých svätých, dva vedľajšie s obrazmi sv. Jozefa a Panny Márie. Súčasťou kostola je Kaplnka Božského Srdca, ktorá bola postavená v roku 1946;
- pôvodná dobová zástavba na viacerých uliciach obce;
- malé sakrálné pamiatky (kaplnky, sochy, kríže);
- CHKO Malé Karpaty, Národná prírodná rezervácia Roštún a ostatné chránené územia v k.ú. obce.

Súčasná úroveň návštevnosti obce je nízka – cestovný ruch však má výrazne väčší, zatiaľ nevyužitý potenciál. Pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude potrebné:

- rozvíjať a skvalitniť služby vidieckeho cestovného ruchu,
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V obci je potrebné realizovať nasledovné aktivity:

- vybudovanie ubytovacieho a športovo-rekreačného centra,
- obnova národnej technickej pamiatky Píla,
- rekonštrukcia a rozšírenie turistických chodníkov,
- vybudovanie cyklotrás.

1.4. SOCIÁLNY POTENCIÁL

Na analýzu potenciálu obce Sološnica z demografického a ekonomického hľadiska nadväzuje hodnotenie jej sociálneho potenciálu. Základom je odpovedať na otázku, do akej miery obyvatelia obce môžu uplatňovať princípy osobnej zodpovednosti, svojpomoci a dobrovoľnej solidarity. Tieto princípy by v sociálnej sfére mali nahradiť závislosť na sociálnych

dávkach, spoliehanie sa na pomoc verejnej správy a povinne vynucovanú solidaritu, potláčajúcu záujem o dobrovoľnú pomoc. Prirodzenými inštitúciami, ktoré dokážu zabezpečovať dobrovoľnú solidaritu, sú najprv rodina, potom priatelia a napokon nešťátne subjekty sociálnej starostlivosti – občianske združenia, neziskové organizácie, cirkev a iné. Až keď rad-radom zlyhajú všetky prirodzené inštitúcie (jednotlivec – rodina – charita), je na rade verejná správa. Ani obecná samospráva, ktorá má k občanom najbližšie, by však nemala nahrádzať ich osobnú zodpovednosť. Ľuďom, ktorí sú z objektívnych dôvodov odkázaní na pomoc, by mala len „podať pomocnú ruku“.

Nezamestnanosť

Uchádzači o zamestnanie netvoria homogénny celok. Líšia sa vekom, zdravotným stavom, kvalifikáciou, pracovnými skúsenosťami, mierou osobnej zodpovednosti. Výsledkom kombinácie objektívnych a subjektívnych dispozícií je dĺžka „pobytu“ v evidencii nezamestnaných. Výskyt istého počtu nezamestnaných je prirodzeným javom v každej trhovej ekonomike. V každom čase sa mimo trhu práce vyskytujú ľudia, ktorí z určitých dôvodov (na svojej strane alebo na strane niekoho iného) ostali bez práce, a na nájdenie nového pracovného uplatnenia potrebujú istý čas. Podstatné je, ako dlho v tejto situácii zotrávajú. Ak sa včas nevrátia na trh práce, ich nezamestnanosť sa zmení na dlhodobú. Dlhodobu nezamestnanosť má občan, ktorého v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedú najmenej 12 z predchádzajúcich 16 mesiacov. Okres Malacky sa vyznačuje nízkym podielom takýchto ľudí z celkového počtu nezamestnaných.

Tab. 18: Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci v období 2001-2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Evidovaní uchádzači o zamestnanie	109	83	51	44	43	27	28	36	85	72	76	63	68	58

Poznámka: Údaje k 31.12.2014

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Nezamestnanosť často úzko súvisí s chudobou, takže mnohí nezamestnaní poberajú dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke – aktivačný alebo ochranný, príspevok na bývanie a príspevok na zdravotnú starostlivosť. Ak poberateľ dávky má rodinu a tá je od neho závislá, osôb v hmotnej núdzi je spravidla viac ako nezamestnaných.

Do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa nezaradí človek, ktorý nemá aspoň 16 rokov, študent dennej formy, žena na materskej, ani ten, kto dostáva starobný dôchodok alebo ako invalidný dôchodca naň už má vek. Každý z nich však môže byť v systéme pomoci v hmotnej núdzi, keď jeho živiteľ (rodič nezaopatreného dieťaťa, manžel) alebo sám (osamelá matka, dôchodca) poberá dávku v hmotnej núdzi.

Starší ľudia a ostatní odkázaní na sociálnu pomoc

Aj keď staroba nie je automaticky spojená s chorobou a odkázanosťou na cudziu pomoc, potvrdzuje sa, že s vekom sa zvyšuje a zreľňuje ich pravdepodobnosť, a preto ďalšiu cieľovú

skupinu pomoci v oblasti sociálnych vecí tvoria starší ľudia, zvlášť s nepriaznivým zdravotným stavom.

Poberatelia invalidného dôchodku, ktorí sú ešte v produktívnom veku, majú všeobecne málo pracovných príležitostí. Až do dovŕšenia dôchodkového veku môžu byť v evidencii nezamestnaných. Invalidita, ktorá je príčinou ich nezamestnanosti, má teda negatívny dosah aj na ich sociálne pomery.

Ak obyvateľ obce nemá iný príjem ako invalidný dôchodok, môže byť vystavený peňažnej chudobe. Je však rozdiel medzi čiastočnou a úplnou invaliditou. Kým čiastočne invalidným je človek, ktorému zdravotný stav dovoľuje pracovať o 41 až 70 % menej ako zdravému človeku, úplne invalidný človek má schopnosť pracovať nižšiu o viac ako 70 %. Tomu zodpovedá aj výška dôchodku.

Sociálne pomery sú iba jednou stranou nepriaznivého zdravotného stavu. Tou druhou je odkázanosť na niekoho a to kladie veľké nároky na neformálne inštitúcie dobrovoľnej solidarity – rodinu a priateľov. Opatrovanie občana s ťažkým zdravotným postihnutím je činnosť rozsahom rovná práci na plný úväzok, aj keď ju mnohí vykonávajú bez nároku na finančné ohodnotenie alebo len za symbolickú odmenu (nie trhovej ceny). Človek, o ktorého sa nemá kto postarať, je odkázaný na neštátne subjekty sociálnej starostlivosti alebo obec.

Vzhľadom na výšku dôchodku môžu byť v riziku chudoby aj ľudia, ktorých jediným príjmom je vdovský alebo vdovecký dôchodok. Väčšina vdov i väčšina vdovcov v obci však poberá aj starobný dôchodok a ten predstavuje podstatnejšiu časť ich príjmu. Ovdovení ľudia si napriek tomu vyžadujú záujem zo strany obce, pretože tvoria čoraz väčšiu skupinu potenciálnych klientov sociálnych služieb obce. Partner, ktorého stratili, mohol byť jediným človekom, s ktorým sa mohli deliť o starostlivosť o domácnosť vrátane jej finančného zabezpečenia.

1.5. OBČIANSKA INFRAŠTRUKTÚRA

Občiansku vybavenosť charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, školstva, zdravotníctva, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Obec Sološnica sa má rozvíjať ako centrum osídlenia lokálneho významu, pričom je potrebné podporovať rozvoj zariadení primeraných jeho funkcií v rámci sídelného systému, aj pre zabezpečenie požiadaviek obyvateľov bezprostredného zázemia obce.

1.5.1. ADMINISTRATÍVA

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány,

ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva.

Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

1.5.2. ŠKOLSTVO

Kompetencie v oblasti školstva boli na obce a mestá prenesené zo štátnej správy v rámci procesu reformy verejnej správy zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, ktorého ustanovenia týkajúce sa školstva nadobudli účinnosť 1. júla 2002. Samospráva obce vykonáva kompetencie vo vzťahu k základným školám ako prenesený výkon štátnej správy, do jej originálnej samosprávnej pôsobnosti patria základné umelecké školy, materské školy, školské kluby detí, školské strediská záujmovej činnosti, centrá voľného času, zariadenia školského stravovania pre žiakov základných škôl a pre deti materských škôl, jazykové školy pri základných školách, strediská služieb škole.

Základnú školskú infraštruktúru obce tvoria 2 školské zariadenia, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Sološnica: 1 materská škola a 1 základná škola.

Počet detí v materskej škole má stabilný charakter 45 až 50. Prognóza vývoja počtu obyvateľov si nevyžaduje uvažovať nad novým predškolským zariadením.

V obci Sološnica je zabezpečená úplná základná školská dochádzka (t.j. pre ročníky ZŠ 1-9) priamo v obci (miestna základná škola patrí do siete štátnych základných škôl), počet žiakov v základnej škole je stabilne na úrovni okolo 220 – v školskom roku 2014/2015 základnú školu navštívilo 209 žiakov. Je potrebné realizovať rekonštrukciu objektov materskej i základnej školy, a tým by sa zlepšil technický stav objektov predškolskej a školskej infraštruktúry, znížili by sa prevádzkové náklady a energetická náročnosť objektov predškolskej a školskej infraštruktúry.

Školská dochádzka na strednom stupni sa zabezpečuje hlavne v mestách Malacky, Senica a Bratislava.

Tab. 19: Vývoj počtu detí a žiakov v materskej škole a základnej škole v období 2008 - 2014

Školský rok	Počet detí v MŠ	Počet žiakov v ZŠ
2008/2009	44	248
2009/2010	42	235
2010/2011	47	234
2011/2012	44	232
2012/2013	48	220
2013/2014	48	217
2014/2015	62	209

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Vo sfére školstva riešeného územia osobitné postavenie má výchovno-sociálne zariadenie Reedukačný domov pre deti a mládež v Sološnici, ktorý je v zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského školského úradu v Bratislave a má výrazne nadregionálny význam.

Komplex pozostáva zo šiestich budov, ktoré sú v uzavretom priestore na ploche 2 ha. V areáli Reedukačného domova pre deti a mládež v Sološnici sa nachádzajú: budova školy, domov mládeže, dielne pre odborný výcvik, telocvičňa a garáže.

Tab. 20: Vývoj počtu žiakov v reedukačnom zariadení v období 2008 - 2014

Školský rok	Počet žiakov reedukačného
2008/2009	65
2009/2010	59
2010/2011	52
2011/2012	64
2012/2013	61
2013/2014	58
2014/2015	56

Zdroj: Obecný úrad, 2015

1.5.3. KULTÚRA, ŠPORT A OSTATNÉ SLUŽBY

Obec podľa zákona o obecnom zriadení utvára podmienky aj na kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport a v určitom rozsahu zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok.

Kultúra

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka. Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží, výstav, divadelných predstavení a koncertov zabezpečuje predovšetkým kultúrny dom. Súčasná kapacita kultúrneho domu je 300 osôb. Je potrebná rekonštrukcia a modernizácia technického vybavenia kultúrneho domu.

Obec Sološnica má aj obecnú knižnicu, ktorá sa nachádza v priestoroch budovy kultúrneho domu.

Obecný úrad vydáva obecné noviny pod názvom Sološnický spravodaj. Informovanosť obyvateľov sa zabezpečuje obecným rozhlasom a internetovou stránkou obce www.solosnica.sk.

Tab. 21: Prehľad kultúrnych, spoločenských a športových podujatí v obci

mesiac	názov podujatia	poznámka
január	Obecný ples	
	Vítanie detí	stretnutie detí narodených v uplynulom roku
február	Fašiangový pochod dedinou	fašiangové oslavy , pochovávanie basy,
marec	Čistý chotár	súťaž o najčistejšiu dedinu regiónu Podhoran
	Pôstna polievka	Ide o jeden nedeľný obed, keď sa nevarí doma, ale ľudia prídu do KD, kde je navarená fazuľová a kapustová polievka. Peniaze, ktoré ste "ušetrili" za domáce varenie sa tak venujú niekomu , kto ich potrebuje viac.
apríl	Noc s Andersenom	
máj	Stavanie Mája	
	Oslava Dňa matiek	
	Kvetinový jarmok	
jún	Hodová zábava	
	Oslava MDD	
	Rozlúčka s predškólakmi	
júl	Minifutbalová liga	
	Nočná súťaž hasičov	
august	Futbalový turnaj žien	
	Posedenie pri vatre	
	Denné detské tábory	
september	Krumpolový deň	súťaž v jedzení krumpolových placek spojená s výstavou
október	Posedenie dôchodcov	
	Šarkaniáda	púšťanie šarkanov
november	Katarínska zábava	
december	Mikuláš	
	Vianočné trhy	spojené so súťažou vo varení kapustnice
	rozsvietenie vianočného stromčeka na námestí,	
	Vianočná akadémia	

Zdroj: Obecný úrad

Šport

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka. V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport.

Zariadenia pre športovú činnosť predstavujú areál futbalového ihriska, multifunkčné ihrisko, streetbalové ihrisko, plážové ihrisko a telocvičňa pri základnej škole. V živote obce najpopulárnejším športom je futbal.

Návrh Územného plánu obce Sološnica navrhuje športovú vybavenosť lokalizovať okolo štadióna v západnej časti zastavaného územia. Je potrebné zlepšiť občiansku vybavenosť

obce rekonštrukciou budovy na ihrisku, existujúcich ihrísk a vybudovať vonkajšie fitnes ihrisko spolu s príslušným mobiliárom a zeleňou.

Mimovládne organizácie

Mimovládne organizácie (občianske združenia a ďalšie právne formy neziskových združení) sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území z mimovládnych organizácií zastúpenie majú len občianske združenia (podmienky ich vzniku a ich právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov).

Tab. 22: Zoznam občianskych združení so sídlom v obci Sološnica

Názov združenia	Sídlo združenia
Futbalový klub v Sološnici	Sološnica 438, 906 37 Sološnica
Materina dúška	Sološnica 3, 906 37 Sološnica
Občianske združenie Nádej pri Reedukačnom domove pre deti a mládež Sološnica	Sološnica 277, 906 37 Sološnica
Ochranársky spolok Sološnica	253, 90637 Sološnica
Združenie vlastníkov poľných pozemkov Sološnica	Sološnica 277, 90637 Sološnica
Jednota dôchodcov	90637 Sološnica

Poznámka: Stav k 31.8.2015

Zdroj: MV SR, 2015

Okrem toho v obci pôsobia:

- Dobrovoľný hasičský zbor – založený bol 21. augusta 1881
- Urbárske spoločenstvo Sološnica - založené 30.3.2014
- Včelársky spolok
- Cykloturistický klub

Ostatné služby

Škála poskytovaných trhových služieb v obci je veľmi úzka, vo väčšine prípadov sa rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov. V obci sa nachádzajú služby, ako kaderníctvo, pohostinská činnosť, prenájom poľnohospodárskych strojov a zariadení, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb atď.

V roku 2014 sa v obci nachádzajú 2 reštaurácie a 1 bar. Nenachádzajú sa tu žiadne ubytovacie zariadenia. Nachádza sa tu 1 predajňa potravín, 1 predajňa rozličného tovaru, 1 predajňa textilu, 1 cukráreň, 1 predajňa s bižutériou a drobným tovarom, 1 kvetinárstvo a 1 železiarstvo.

Nevýhodou obce je absencia zariadenia peňažných služieb zabezpečovaných jednou z našich bánk. Najbližší bankomat súkromnej banky je v susednej obci Rohožník.

Potrebnú občiansku vybavenosť dopĺňa v obci kostol, cintorín a dom smútku. Cintorín už kapacitne nepostačuje, a preto bude potrebné rozšíriť súčasný cintorín, resp. vytvoriť nový cintorín v novej lokalite. Nutná je aj rekonštrukcia domu smútku.

1.5.4. ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Zdravotná starostlivosť

Obyvatelia obce Sološnica majú zabezpečenú základňu zdravotnú starostlivosť v miestnom zdravotnom stredisku (ambulancia všeobecného praktického lekára pre dospelých, lekár pre deti a dorast, zubný lekár a lekárka).

Najbližšie komplexné a nemocničné zdravotnícke služby sú zabezpečované v mestách Malacky a Bratislava. Poskytovanie primárnych zdravotníckych služieb je z hľadiska priestorových podmienok postačujúce.

Sociálna starostlivosť

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately najmä v oblasti sociálnych služieb.

Občania nad 60 rokov tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Ďalšie sociálne znevýhodnené skupiny v obci sú nezamestnaní, deti a mládež.

Kompetencie obce vyplývajúce zo zákona o pomoci v hmotnej núdzi č.599/2003 Z.z. v aktuálnom znení a zo zákonov o štátnych sociálnych dávkach:

- obec v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti
- rozhoduje o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
- vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
- zabezpečuje výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi.

Opatrovateľskú službu v obci v roku 2014 vykonávali 2 osoby a počet opatrovaných bol 2. Vzhľadom na postupné starnutie obyvateľov obce i jej mikroregiónu vzniká potreba po zariadení pre oblasť sociálnej starostlivosti typu domov sociálnych služieb pre dôchodcov (stacionár alebo penzión pre dôchodcov - domov s opatrovateľskou službou a rehabilitačnými službami).

1.5.5. BÝVANIE

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

V čase SODB v roku 2011 v obci Sološnica bolo 578 bytov. Z celkového počtu bytov bolo 499 rodinných domov. Trvalo obývaných bytov v obci je 82,53 % a len 96 bytov bolo v roku 2011 neobývaných.

Tab. 23: Stav bytového fondu v roku 2011

Počet bytov			Trvalo obývané byty	Neobývané byty
Spolu	V rodinných domoch	V bytových domoch	Spolu	spolu
578	499	79	477	96

Poznámka: Údaje SODB 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Na celkovú úroveň bývania pôsobí predovšetkým počet obyvateľov bývajúcich v bytoch a domácnostiach, čo je však popri celkovom počte bytov a ich vybavení podmienené demografickou skladbou obyvateľstva a domácností. Vo všetkých základných ukazovateľoch úrovne bývania došlo za obdobie 2007-2014 k pozitívnemu vývoju. V tomto období bolo v obci Sološnica vybudovaných 30 rodinných domov.

Tab. 24: Vývoj počtu postavených rod. domov a bytových domov v období 2007-2014

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet postavených rodinných domov	7	9	12	2	2	7	4	8
Počet postavených bytových domov/bytov	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Obecný úrad

Predpokladaným zdrojom dopytu po nových bytoch bude predovšetkým prílev obyvateľov z Bratislavy, okresného mesta a okolitých obcí. Tento trend sa prejavuje už niekoľko rokov, zatiaľ so striedavou dynamikou. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou závisí predovšetkým od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb a ďalších faktorov. S ohľadom na zlepšenie demografickej štruktúry obyvateľstva obce a s cieľom zlepšiť bytový fond obce je potrebné realizovať výmeru nových stavebných pozemkov pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby (k tomu je potrebné rozšíriť inžinierske siete a miestne komunikácie), prípadne riešiť výstavbu nájomných bytov.

1.6. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektívnosť dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Obec Sološnica je súčasťou severného rozvojového pólu hlavného mesta SR Bratislava – Záhorie. Záujmové územie sa nachádza v blízkosti križovatiek viacerých ciest európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región.

V blízkosti obce Sološnica prechádza významný európsky multimodálny koridor č. IV Berlín/Norimberg - Praha - Kúty - Bratislava - Nové Zámky/Komárno - Štúrovo - Maďarsko lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy.

Obec má relatívne dobrú dopravnú polohu aj vo vzťahu k diaľničnému systému Európy. Diaľnica D2 (E65), ktorá spája mesto Bratislava s Českou republikou sa nachádza 20 km západne od obce.

Tieto dopravné koridory patria medzi najvýznamnejšie komunikačné osi v Európe. V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť prítomnosť hore uvedených európskych komunikačných systémov (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na hore uvedené európske multimodálne koridory).

Pre obec je najdôležitejšie cestné prepojenie s mestom Malacky, ako sídla okresu a centra osídlenia regionálneho významu 18 km) a s mestom Bratislava (53 km), ako hlavného mesta SR a sídla Bratislavského samosprávneho kraja (BSK). Práve do týchto dvoch miest denne smeruje najväčší prúd dochádzajúcich obyvateľov za prácou a vzdelaním, ktorých počet sa v dôsledku procesu suburbanizácie neustále zvyšuje.

Letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza v Bratislave.

1.6.1. CESTNÁ DOPRAVA

Cestné komunikácie

Najvýznamnejším cestným ťahom prechádzajúcim cez riešené územie je cesta II/501, ktorá je významná medziregionálna komunikácia smerujúca pozdĺž západného úpätia Malých Karpát medzi obcami Lozorno a Brezová pod Bradlom. Cesta II/501 v smere juhozápad-severovýchod prechádza centrálnou časťou obce. Cesta II/501 do riešeného územia vchádza z juhozápadu zo smeru Rohožník, kým zo severovýchodu zo smeru Plavecké Podhradie. Trasovanie cesty II/501 orientuje dopravnú záťaž do centra obce, kde podielom neriešenej dopravy na celkovej intenzite pôsobí v rámci vnútroobecného dopravného systému negatívne.

Druhým najvýznamnejším cestným ťahom riešeného územia je cesta III/50210.

Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie.

Pre bezpečnosť cestnej premávky v obci Sološnica je potrebné ďalej rozvíjať miestny systém chodníkov, ako aj rekonštrukčnými prácami skvalitniť miestne komunikácie a zabezpečiť aktualizáciu dopravného značenia v obci.

Pešia doprava

Pešia doprava má charakter miestneho pohybu v rámci zástavby obce a v katastri obce, resp. v medzisídelnom pohybe medzi najbližšími obcami. V obci sú vybudované samostatné obojstranné pešie chodníky pozdĺž prevažnej väčšiny cestných komunikácií. Šírka chodníkov je však vo väčšine minimálna, šírky 1,5 až 2,0 m. Chodníky aj zeleň sú bez pravidelnej starostlivosti. Väčšina chodníkov je opatrená večerným osvetlením.

1.6.2. AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

Dochádzka za prácou z obce do okolitých sídiel je vysoká a znamená značnú hybnosť obyvateľstva. Súčasná ekonomická situácia obyvateľstva vytvára zmeny v delbe dopravy z hromadnej dopravy v prospech individuálnej automobilovej dopravy.

Ťažisková verejná autobusová doprava je vedená po štátnych cestách II. a III. triedy. Priame pripojenie obce Sološnica na pravidelnú hromadnú osobnú autobusovú dopravu v SR zabezpečuje sieť liniek spoločnosti Slovak Lines, a. s., prostredníctvom prímestských liniek regiónu Bratislavského samosprávneho kraja a SAD Trnava prostredníctvom prímestských liniek Trnavského samosprávneho kraja. Prímestské linky spájajú obec s Malackami, Bratislavou a okolitými obcami. Hustota spojov je postačujúca, vykrýva špičkové ranné a podvečerné obdobia v pracovných dňoch.

Obec je zapojená do Integrovaného dopravného systému Bratislavského kraja (IDS BK). Systém zatiaľ funguje len v obmedzenom režime a pokrýva len územie mesta Bratislava a okresu Malacky. V ďalších etapách sa počíta s prehĺbením integrácie jednotlivých zložiek dopravy a s rozšírením pôsobnosti systému do celého kraja a neskôr aj za jeho hranice do Trnavského kraja a do prihraničných oblastí Rakúska.

1.6.3. ŽELEŽNIČNÁ DOPRAVA

Obec Sološnica je priamo napojená na európsky železničný systém cez železničnú trať č. 112 – Zohor-Rohožník-Plavecký Mikuláš, avšak z finančných dôvodov v roku 2003 osobná železničná doprava bola na tejto trati zrušená.

1.6.4. INFRAŠTRUKTÚRA CYKLOTURISTIKY A PEŠEJ TURISTIKY

Územím obce Sološnica v súčasnosti vedie **Malokarpatská cyklomagistrála**, ktorá prechádza územím obce po krajnici cesty II/501, zmiešaná s automobilovou dopravou. Trasa spája cyklochodníky vedúce popri rieke Morave so štruktúrou osídlenia na západnej strane Malých Karpát.

Cestná komunikácia II/501 nespĺňa požiadavky pre zmiešané vedenie automobilovej a cyklistickej dopravy (po krajnici cesty). Pri súčasnej intenzite automobilovej dopravy a najmä ťažkej nákladnej dopravy je cyklistická prevádzka na cestách II. a III. triedy (ktoré plnia zbernú funkciu a sú vo funkčnej triede B2, B3) v obci a jej extraviláne značne nebezpečná.

V rámci regionálnych dopravných vzťahov trasy bicyklovej dopravy sú identifikované v súbehu s cestami druhých a tretích tried, ktoré sa v územnom pláne navrhujú orientovať na nasledovné cieľové lokality:

- vzťahy k rekreačným cieľom vo väzbe na vodnú nádrž Rohožník, Buková,
- vzťahy k rekreačným cieľom CHKO Malé Karpaty,
- vzťahy na administratívne a socioekonomické centrá.

Vzhľadom na vysoké zaťaženie cestných komunikácií individuálnou automobilovou dopravou a ťažkou nákladnou dopravou sa najvhodnejším riešením javí vedenie cyklistických

trás formou samostatných chodníkov v kontaktnej trase s cestou, príp. rozšírením krajnice cesty. Platí to najmä pre Malokarpatskú cyklomagistrálu, ktorá je vedená po krajnici cesty II/501 a nespĺňa požiadavky pre zmiešané vedenie automobilovej a cyklistickej dopravy. Okrem toho je potrebné vybudovať systém cyklistických chodníkov zabezpečujúcich prepojenie s okolitými obcami.

V katastrálnom území obce existujú **značené turistické chodníky** vchádzajúce do lesov Malých Karpát. Turistické chodníky sú vodiacej farby červenej ako najvýznamnejšie hrebeňové trasy, ďalej modrej vodiacej farby, ktorá označuje diaľkové pešie trasy spájajúce dôležité východiská s významnými turistickými, zelenej vodiacej farby, ktorá vyznačuje prístupové cesty k zaujímavým turistickým cieľom a nakoniec žltej vodiacej farby, ktorá vyznačuje krátke spojky medzi značenými chodníkmi iných farieb.

Hrebeňovou časťou Malých Karpát aj v rámci k. ú. obce prechádza Štefánikova magistrála – E8, ktorá je najvýznamnejšou turistickou trasou Malých Karpát s množstvom turistických prírodných atrakcií.

Vhodné by bolo, v súvislosti s propagáciou pešej turistiky, osadenie informačných tabúl o turistických trasách a značkách, o existujúcich rekreačných lokalitách, športových zariadeniach a atraktívnych priestoroch v obci a celom jej katastrálnom území a širšom okolí, ako aj o možnostiach občerstvenia na území obce.

1.7. TECHNICKÁ A ENVIROMENTÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

1.7.1. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Sološnica má vybudovaný vodovod a je zásobovaná kvalitnou pitnou vodou. Obec je zásobovaná vodou z prameňov, ktoré sa nachádzajú v jej katastrálnom území – sú to pramene Halba grunty a Polčiná na hornom toku Sološnického potoka. Ich výdatnosť je 11 l/s. Je potrebné rekonštruovať technický stav verejného vodovodu, ako aj rozšíriť súčasnú sieť vzhľadom na budúce požiadavky rozvoja obce. Súčasná a navrhovaná sústava vodovodnej siete je vetvová.

Kanalizácia a čistenie odpadových vôd

V obci je vybudovaná verejná kanalizácia a čistička odpadových vôd. Kanalizácia však nemá kompletne pokrytie, a preto je v záujme obce vybudovanie verejnej kanalizácie dokončiť.

Čistička odpadových vôd má kapacitu 900 ekvivalentných obyvateľov, čo už je pri súčasnom počte obyvateľov obce hraničné, a preto je potrebné zvýšiť kapacitu čistiarne odpadových vôd.

Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi pozdĺž komunikácií voľne do terénu.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Sološnica je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce.

Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním výbojkových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch, staré svietidlá v centre obce vymenené za nové, úspornejšie, avšak ide len o malú časť verejného osvetlenia. Z hľadiska energetickej úspornosti je potrebné pristúpiť k ďalšej výmene svietidiel verejného osvetlenia.

Zásobovanie plynom

Obec Sološnica je plno plynofikovaná. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie. V prípade výstavby nových rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti je možnosť predĺženia plynových rozvodov k týmto objektom.

Elektronické komunikácia a zariadenie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Obec má dobré GSM pokrytie od všetkých troch mobilných operátorov (Orange a.s., T-Mobile a.s., Telefonica O2 a.s.).

Miestny rozhlas má realizované rozvody vzdušným vedením na stĺpoch verejného osvetlenia. Reprodukory miestneho rozhlasu sú umiestnené tiež na stĺpoch verejného osvetlenia. Rozhlasová ústredňa spolu so zosilňovačom je umiestnená v objekte Obecného úradu obce Sološnica.

1.7.2. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch spadá do pôsobností obcí kooperácia činností súvisiacich s komunálnym odpadom na území obce. Obec zodpovedá za nakladanie s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce. Obec vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva prejednáva priestupky v odpadovom hospodárstve a ukladá pokuty za priestupky a poskytuje držiteľovi odpadu informácie o umiestnení a činnosti zariadení na nakladanie s odpadmi na území obce.

Obec zodpovedá za nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu, ktorý vzniká na území obce. Na vývoz komunálneho odpadu má obec uzavretú zmluvu s firmou A.S.A. Slovensko.

Dôkladným triedením odpadov zo strany domácností sa prispieva k ochrane životného prostredia a úspore druhotných surovín. V rámci finančných možností obec realizuje separovaný zber. Pre separované druhy odpadu sú na verejných miestach v obci určené kontajnery. Od roku 2010 musí obec povinne separovať päť zložiek komunálneho odpadu (papier, plast, sklo, kov, biologicky rozložiteľný odpad).

Obec nemá vybudovanú kompostáreň. Stále chýbajúce kompostovacie zariadenie pre zhodnocovanie biologických odpadov. Ide o nevyriešený problém odpadového hospodárstva v celom okrese Malacky.

1.7.3. OCHRANNA KRAJINNY A PRÍRODY

Pod ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takých zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy. Legislatívne je ochrana prírody v SR zabezpečená zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny.

Územná ochrana

Pre územnú ochranu prírody a krajiny sa ustanovuje 5 stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Medzi veľkoplošné chránené územia patria chránené krajinné oblasti a národné parky a ich ochranné pásma, medzi maloplošné patria chránené areály, prírodné rezervácie, prírodné pamiatky a chránené krajinné prvky.

V obci sa nachádzajú dve chránené územia:

- Národná prírodná rezervácia Roštún,
- časť k.ú. obce Sološnica leží v CHKO Malé Karpaty, ktorá bola vyhlásená vyhláškou MK SR č. 64/1976 Zb. a spresnená vyhláškou MŽP SR č. 138/2001 Z.z.

Tab. 25: Vybrané charakteristiky Národnej prírodnej rezervácie Roštún

Evidenčné číslo:	148
Výmera chráneného územia:	3 333 100 m ²
Výmera ochranného pásma:	-
Rok vyhlásenia:	1953
Rok poslednej novelizácie:	1988
Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ:	Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ:	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988 - účinnosť od 1.9.1988
Názov organizačnej jednotky Štátnej ochrany prírody SR, spravujúcej CHÚ:	ŠOP - S-CHKO Malé Karpaty
Predmet ochrany:	Ochrana krasových javov a zachovaných lesných spoločenstiev Malých Karpát s chránenými druhmi organizmov.
Spôsob vymedzenia ochranného pásma:	OP nevyhlásené: okrem CHA, jaskýň a prírodných vodopádov platné podľa § 17 - ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z.
Stupeň/druh ochrany:	5. stupeň
Príslušnosť do súvislej európskej sústavy chránených území:	nie
Súkromné chránené územie:	nie
Lokalizácia	
Kraj:	Bratislavský
Okres:	Malacky
Obec:	Plavecké Podhradie, Sološnica
Katastrálne územie:	Plavecké Podhradie, Sološnica
Príslušnosť k VCHÚ:	CHKO Malé Karpaty

Zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/148>

Natura 2000

Medzi chránené územia patria tiež lokality NATURA 2000. Ide o názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: Územia európskeho významu a Chránené vtáčie územia.

V riešenom území sa nachádza jedno chránené územie v systéme Natura 2000:

- ÚEV Biele hory.

Tab. 26: Základné charakteristiky Územia európskeho významu Biele hory.

Názov :	Biele hory
Kód územia :	SKUEV0267
Kraj :	BRATISLAVSKÝ KRAJ
Rozloha :	10146,07 ha
Správca územia :	CHKO Malé Karpaty
Katastrálne územia :	Buková, Častá, Doľany, Dolné Orešany, Horné Orešany, Kuchyňa, Lošonec, Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš, Plavecký Peter, Rohožník, Smolenice, Sološnica

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0267>

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Na základe uznesenia vlády SR č. 66 zo dňa 9.7.2003 do riešeného územia zasahuje 1 navrhované chránené vtáčie územie:

- Chránené vtáčie územie Malé Karpaty.

Tab. 27: Vybrané charakteristiky navrhovaného Chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty.

Výmera [ha] :	55 764
Prekryv so sieťou CHÚ :	86 %
V pôsobnosti :	CHKO Malé Karpaty, CHKO Záhorie
Lokalizácia chráneného územia :	
Kraj :	bratislavský, trnavský, trenčianský
Okres :	Bratislava III, IV, Malacký, Myjava, Pezinok, Piešťany, Senica, Trnava
Kataster :	Rača, Vajnory, Záhorská Bystrica I, Plavecký Mikuláš, Plavecké Podhradie, Sološnica, Rohožník, Kuchyňa, Pernek, Jablonové, Lozorno, Turecký vrch, Stupava, Borinka I, Mást I, Mást II, Záhorská Bystrica III, Marianka, Brezová pod Bradlom, Doľany, Častá, Dubová, Modra, Píla, Pezinok, Budmerice, Veľké Trnie, Malé Trnie, Limbach, Grinava, Neštich, Svätý Jur, Prašník, Dolný Lopašov, Vrbové, Chtelnica, Kočín, Lančár, Šterusy, Hradište pod Vrátnom, Prievaly, Plavecký Peter, Dobrá Voda, Trstín, Dechtice, Buková, Smolenice, Lošonec, Smolenická Nová Ves, Horné Orešany, Dolné Orešany, Dlhá
Charakteristika : Teplejšie oblasti listnatých lesov (hrabiny, dubiny, bučiny) v susedstve s lúkami a pasienkami s hojným zastúpením rozptýlenej zelene sú ideálnym prostredím pre výskyt európsky i národne chránených druhov vtákov: sokol rároh (<i>Falco cherrug</i>) sokol sťahovavý (<i>Falco peregrinus</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>) a ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>). Okrem týchto lesných hnieďčov tu vhodné podmienky nachádzajú aj druhy viazané na krivinatú etáž ako sú muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>), muchárik červenohrdlý (<i>Ficedula parva</i>), penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>), prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>), muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>) a prhlaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>). haja tmavá (<i>Milvus migrans</i>), kaňa popolavá (<i>Circus pygargus</i>).	

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=21&kod=SKCHVU014>

1.7.4. KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Ochrana krajinej štruktúry vyplýva tiež zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Je potrebné optimalizovať priestorovú štruktúru a využívanie krajiny (ľudská mierka, dotváranie prostredia na ekologických princípoch – kostra ekologickej stability, koordinácia stavebných činností,...).

Súčasná krajinná štruktúra

Obec Sološnica leží na rozhraní Malých Karpát a Borskej nížiny. Typ súčasnej krajiny obce má heterogénny charakter:

- najzápadnejšia časť k.ú. obce má charakter lesnej neosídlennej až sporadicky osídlennej krajiny so sekundárnou skladbou drevín – nížinná rovinná krajina monokultúrnych lesov,
- smerom na východ nasleduje poľnohospodárska krajina so sústredenými vidieckymi sídlami - nížinná rovinná oráčinovo-lúčna krajina,
- stredná časť k.ú. obce má charakter poľnohospodárskej montánnej krajiny – montánná krajina brázdová oráčinovo-lúčno-lesná krajina,
- juhovýchodná časť k.ú. obce má charakter lesnej neosídlennej až sporadicky osídlennej krajiny - hornatinová a vysočinová krajina zmiešaných lesov.

Verejná zeleň a záhrady

Významným krajinným prvkom v rámci sídla predstavujú parkové priestory v obci, plochy verejnej zelene, líniová vegetácia, vegetácia cintorína a vegetácia prímestských záhrad a sádov.

V rámci tvorby systému sídelnej zelene sa navrhuje:

- revitalizácia súčasných parkových priestorov v obci (výsadba vybraných druhov drevín, etážových kríkov s vhodným farebným skeletom, trvalkové kvetinné záhony), spolu s riešením siete chodníkov a mobiliárom (lavičky, odpadové koše, večerné osvetlenie, stojany na bicykle, informačný systém),
- zachovanie a ďalšie rozvíjanie systému blokových záhradných celkov v zástavbe obce.

Kultúrne pamiatky, charakter pôvodnej zástavby

V minulosti sídlo tvorila potočná radová dedina s domami stavanými na šírku, hospodárskymi budovami radenými za sebou vo dvore, stodolami s murovanými štítmi a sedlovými strechami.

V obci sa nachádzajú nasledovné historické pamiatky:

- **Kostol všetkých svätých** bol postavený v roku 1699 na základoch pôvodného Kostola sv. Osvalda zo 14. storočia a bol zasvätený Všetkým svätým. Je postavený v barokom slohu. Do dnešnej doby prešiel mnohými opravami. Maľovka pochádza z rokov 1880 – 1890. Je tu možnosť obdivovať tri bohaté oltáre - drevené a pozlátané. Jeden z vedľajších oltárov je tzv. oltár kráľov a sú na ňom sochy kráľov i výsostné ozdoby. K najvýznamnejším pamiatkam kostola patrí kazateľnica z konca 17. storočia, ktorá je

ručne zhotovená spolu so sochami evanjelistov. Kostol je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

- **Kaplnka na cintoríne** bola postavená v roku 1773. V kaplnke sú tri veľké kamenné kríže: na strednom je pribitý Kristus a po bokoch dvaja lotri. Kaplnka je zapísaná do zoznamu kultúrnych pamiatok.
- **Kaplnka sv. Vendelína** (patrón dobytka) sa nachádza na ceste smerom do Rohožníka a je z roku 1812.
- **Kaplnka sv. Anny** sa nachádza za dedinou a údaje o jej postavení sa nám nezachovali.
- **Kaplnka sv. Panny Márie** bola postavená v roku 1717 z milodarov farníkov za pôsobenia kňaza Pavla Pericu.
- **Krypta** sa nachádza v Kostole všetkých svätých a podľa dostupných informácií tu je pochovaných približne 21 jedincov. Archeologicko – antropologický výskum krypty sa vykonal v dňoch 27.9.-5.10.2011 pod vedením Mgr. Jozefa Urminského. Predpokladá sa, že je tu pochovaný jeden z najvýznamnejších členov rodu Balassovcov a to Michal Balassa spolu so svojou manželkou Helenou Zríni.
- **Kríže :**
  - poškodený kamenný kríž (chýba mu horné rameno) je na mieste, kde bol evanjelický cintorín,
  - kamenný kríž pred kostolom je z roku 1875 a je spolu s iniciálami zakladateľa vytesaný do podstavca. Kríž má charakteristický tvar doby, vysoký štíhly pylón ukončený rímsovou hlavicou. Nad ňou je samotný kríž so zachovalou sochou Krista.
  - kamenný kríž z roku 1788 je pri starej ceste do Rohožníka, ale dnes je už v intraviláne v časti obce Záhumní.
  - za Sološnicou pri ceste do Studienky za železničným prejazdom je kamenný kríž z roku 1808, zakladateľ je Kordiak Štepka,
  - kríž pri lesnej ceste vedúcej zo Sološnice do Dolian je z roku 1818,
  - za Sološnicou pri ceste do Plaveckého Podhradia je kamenný kríž z roku 1899 a socha Krista je z umelého kameňa,
  - pred kostolom je opravený drevený misijný kríž. Je zakrytý plechovou strieškou, k zemi je ukotvený na železných vzperách. Je na ňom zaznamenaných niekoľko letopočtov, kedy sa konali v Sološnici misie. (SV MISSIE 1923 1934 1948 1998 2009)

1.7.5. PRÍRODNÉ ZDROJE

Vody

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Riešené územie patrí do povodia rieky Morava. Kvalita vody v jej toku je veľmi nízka, dosahuje IV.-V. stupeň triedy čistoty. V blízkosti západného okraja k.ú. obce Sološnica preteká rieka Rudava. Na základe výsledkov merania v ukazovateľoch kyslíkového režimu možno kvalitu vody zaradiť do II. stupňa čistoty. Podľa ukazovateľa základného chemického zloženia je kvalita vody IV. triedy čistoty a zvláštne ukazovatele zaraďujú tok do III. triedy čistoty.

Zastavaným územím obce preteká Sološnický potok, ktorý je potrebné revitalizovať.

Pôdy

Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) zaradené do deviatich skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa § 12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

Z hľadiska kvality pôdneho fondu riešené územie disponuje so stredne kvalitným pôdnym fondom. Podľa charakteristiky bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek poľnohospodárska pôda je zaradená do klimatického regiónu dostatočne teplého, suchého, pahorkatinného.

Pôdy sú na rovinách, miernych, stredných až výrazných svahoch s rôznym stupňom skeletovitosti. Pôdy na svahoch (východná časť k.ú.) sú ohrozené pôsobením vodnej erózie, pôdy na rovinách (západná časť k.ú.) sú ohrozené pôsobením veternej erózie. Značná časť k.ú. obce Sološnica je postihnutá eróziou a svahovými pohybmi.

Kontaminované pôdy sa nenachádzajú v k.ú. obce. Kontaminácia PPF a následne povrchových alebo podzemných vôd sa nepredpokladá ani z chemizácie poľnohospodárskej výroby, lebo dávky čistých živín NPK výrazne poklesli v poslednom desaťročí (dávky NPK sa v súčasnosti pohybujú pod 100 kg na 1 ha, čo je pod potrebou), ktorá skutočnosť sa prejavila aj na úrodách poľnohospodárskych plodín.

Poľnohospodárska pôda je v závislosti od klimatických podmienok ohrozená vodnou a veternou eróziou hlavne na lokalitách so svahovitosťou nad 7° (východná polovica k.ú. obce).

Lesy

Lesný pôdny fond v katastrálnom území obce Sološnica sa nachádza na výmere 1 929 ha, čo predstavuje 51,08 % územia obce. Väčšina lesov na území obce sú súčasťou CHKO aj CHVÚ Malé Karpaty. Na toto územie v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny platí 2. stupeň ochrany. Do katastra obce Sološnica zasahuje dubová vegetačná zóna. V povodiach riek sa nachádzajú jaseňovo-brestovo-dubové lesy, nazývané aj tvrdý luh. Takisto sa vyskytujú jelšové lesy na slatinách. Najväčšiu plochu Malých Karpát zaberajú karpatské dubovo-hrabové lesy. Skalné pozície osídľujú xerothermné dubové lesy s dubom plstnatým a travinné spoločenstvá na skalách. Najvyššie položené časti katastra obce ležia v bukových lesoch na vápencových a dolomitových podložiach.

1.7.6. STAV KVALITY ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Ovzdušie

Zákon č. 478/2002 Zb. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie patrí medzi mierne zaťažené oblasti. Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO.

Z hľadiska komunálnych zdrojov znečistenia ovzdušia v obci možno konštatovať, že plynofikáciou obce bolo odstránené znečistenie z lokálnych zdrojov vykurovania.

V znečistení ovzdušia osobitné postavenie má priemyselná výroba. Ovzdušie v obci je zaťažené výrobou cementu vo fabrike CRH (Slovensko) a.s., ako aj činnosťou súvisiacou s nakladaním odpadmi (tiež aj nebezpečnými) ako sú preprava, skladovanie a samotné spalovanie. Ďalej ovzdušie je zaťažené aj výrobou kameniva vo firme ALAS, ktorá sa uskutočňuje v katastri obce.

Hluk a vibrácie

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku od roku 1997 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V záujmovom území najväčším zdrojom hluku je intenzívna doprava prechádzajúca obytňou zónou na ceste II/501. Ďalším nepriaznivým faktorom znečisťujúcim životné prostredie obce je hluk spôsobený likvidáciou munície vo Vojenskom a skúšobnom ústave Záhorie.

2. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Obec Sološnica je súčasťou okresu Malacky, ktorý je tvorený spolu 26 sídlami, z toho 2 majú štatút mesta (Malacky a Stupava) a 1 je vojenským obvodom (Záhorie). Okres Malacky je okres v Bratislavskom kraji a má rozlohu 949,46 km². Žije tu 70 043 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 74 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2014). V mestách žije 40% a na vidieku 60% obyvateľov okresu. Na porovnanie, v mestách SR žije spolu 56% percent populácie krajiny, preto Sološnica a jej okolie (okres Malacky) možno odôvodnene zaradiť k vidieckemu typu regiónov SR. Správne sídlo okresu je mesto Malacky.

Západnú hranicu okresu tvorí rieka Morava, ktorá zároveň vytvára prirodzenú štátnu hranicu s Rakúskom. Na severe hraničí okres Malacky s okresom Senica, na juhovýchode susedí s okresom Pezinok a prirodzenou hranicou je pohorie Malých Karpát. Južná časť okresu je ohraničená územím hlavného mesta SR Bratislavou. Väčšiu časť územia okresu zaberá Záhorská nížina, ktorá je súčasťou Viedenskej tektonickej depresie Viedenskej kotliny. Na základe geologického vývoja je možné rozdeliť Záhorskú nížinu na Borskú nížinu a Chvojnícku pahorkatinu, pričom okres Malacky sa rozprestiera na Borskej nížine. Borská nížina vznikla medzi Alpami a Karpatmi poklesom zemskej kôry v neogéne a kvartéry. Jej výplň tvoria neogéne sedimenty, ktoré vystupujú na povrch len ostrovkovite. Najväčšiu časť povrchu pokrývajú viate piesky. Východne od Záhorskej nížiny leží pohorie Malých Karpát, ktoré je tvorené kryštalicými horninami (kryštalicými bridlicami prikrýťmi druhohornými vápencami a kremencami). Na záhorskej strane Malých Karpát sa nachádza Borinský a Plavecký Kras s jaskyňami, vyvieracami a kaňonovitými údoliami (Zbojnícka jaskyňa, Prepadlé, Deravá skala).

2.1. STRATEGICKÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY NA EURÓPSKEJ, NÁRODNEJ A REGIÓNÁLNEJ ÚROVNI

Vonkajšie prostredie z pohľadu obce je formované na troch úrovniach:

1. európska legislatíva a stratégie,
2. štátna legislatíva a opatrenia vlády SR,
3. regionálne stratégie na úrovni vyššieho územného celku.

Na prvej, európskej úrovni, je smerodajná predovšetkým Stratégia „Európa 2020“, ktorou sa riadi filozofia a zameranie zdrojov z európskych štrukturálnych fondov pre obdobie 2014- 2020. Na základe tejto stratégie totiž musí Európska únia dodržiavať jednotný tematický prístup. Priority a ciele tejto stratégie premietla vláda SR do Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020.

Stratégia Európa 2020 má tri hlavné ciele:

1. Inteligentný rast (Inovácie, Vzdelávanie a Digitálna spoločnosť)
2. Udržateľný rast (Klíma, Energetika a Mobilita, Konkurencieschopnosť)
3. Inkluzívny rast (Zamestnanie a zručnosti, Boj proti chudobe)

Kľúčovými cieľovými hodnotami stratégie sú:

- Zamestnanosť: zvýšiť zamestnanosť obyvateľov vo veku 20-64 rokov, vrátane väčšieho zapojenia žien, starších a lepšieho začlenenia migrantov
- Výskum a vývoj: zvýšiť investície do výskumu a vývoja a inovácií podnikov
- Zmena klímy a energetická udržateľnosť: znížiť emisie skleníkových plynov o 20% v porovnaní s úrovňou z roku 1990, zvýšiť podiel OZE o 20% na konečnej spotrebe energie a zvýšiť energetickú účinnosť o 20%
- Vzdelávanie: znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky a zvýšiť podiel obyvateľov vo veku 30-34 rokov s vysokoškolským vzdelaním na 40%
- Boj proti chudobe: znížiť podiel ľudí žijúcich pod hranicou chudoby 25%

Na druhej, štátnej úrovni je okrem platnej legislatívy (napr. v oblasti regionálneho rozvoja, zákon o obecnom zriadení apod.) určujúca *Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky*. Stratégia rozvoja obce Sološnica je v súlade s cieľmi tohto koncepčného dokumentu. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná nasledovne: *“Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.”*

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR je stanovený strategický cieľ: *„Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.“* Nosnými prvkami dosahovania dlhodobej vízie sú:

- A) Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inováciách,
- B) Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
- C) Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

Na tretej úrovni, regionálne stratégie na úrovni vyššieho územného celku sme vychádzali z *Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja*. Globálny cieľ BSK na roky 2014-2020 znie: *„Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie inovačnej výkonnosti bratislavského regiónu v rámci európskeho priestoru“*. Na naplnenie globálneho cieľa boli vytýčené strategické ciele:

- 1) Rozvoj poznatkovo orientovanej ekonomiky,
- 2) Rozvoj služieb a turizmu,
- 3) Integrovaná a ekologická doprava a znižovanie energetickej náročnosti,
- 4) Zlepšenie kvality životného prostredia.

2.2. ODCHÁDZKA A DOCHÁDZKA ZA PRÁCOU A DO ŠKÔL

Vidiecke obce zväčša vzhľadom na svoju veľkosť a početnosť svojej populácie nemôžu plniť všetky obslužné funkcie v takej miere, ako mestá. Na strane druhej sú mestá, ktoré ako prirodzené centrá pre svoje zázemie plnia viacero funkcií, úžitok z ktorých plynie i pre obyvateľov vidieckych obcí daného spádového územia.

Malacky a jeho okolie, vrátane obce Sološnica, patria do sféry vplyvu Bratislavy ako jadra regiónu vyššej hierarchickej úrovne (kraj). Dôsledkom nerovnomerného, avšak prirodzeného sústredenia (najmä) pracovných príležitostí v mestách je denná migrácia obyvateľov medzi mestami (Malacky, Bratislava) a ich zázemím tvoreným vidieckymi obcami (medzi nimi i Sološnica).

Odchádzka za prácou

Na základe SOBD 2011 odchádzalo z obce Sološnica do zamestnania 462 osôb. Hlavný tok odchádzky za prácou smeruje do okolia obce ako smer okresné sídlo Malacky s takmer 22,94 % odchádzajúcich a obec Rohožník s takmer 12,55 % osôb. Počet odchádzajúcich v rámci okresu vytvorili nové pracovné príležitosti v regióne Záhoria, najmä v rámci rozvíjajúceho sa Priemyselného a technologického parku Záhorie (Eurovalley), ktorý sa rozkladá na území obcí Malacky, Plavecký Štvrtok, Veľké Leváre a Lozorno. Do hlavného mesta za prácou odchádza až 169 osôb.

Tab. 28: Odchádzka do zamestnania z obce Sološnica

smer odchádzky do zamestnania z obce Sološnica		odchádzajúci z obce do zamestnania	
		počet	%
Spolu odchádzajúci v rámci okresu		248	53,68%
Z toho:	Lozorno	44	9,52%
	Malacky	106	22,94%
	Plavecké Podhradie	21	4,55%
	Rohožník, okr. Malacky	58	12,55%
	ostatné obce v okrese	19	4,11%
Spolu odchádzajúci do iných okresov		187	40,48%
Z toho:	Bratislava hl.m. SR	169	36,58%
	Senica	0	0,00%
	ostatné obce mimo okres	18	3,90%
Spolu odchádzajúci do zahraničia		27	5,84%
Spolu odchádzajúcich za obec Sološnica		462	100,00%

Poznámka: SOBD 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Dochádzka do práce

Na základe SOBD 2011 dochádzalo do obce Sološnica 88 pracovníkov z toho 31,82 % z obce Rohožník a 22,73 % pracovníkov dochádza z iných okresov.

Tab. 29: Dochádzka do zamestnania do obce Sološnica

pôvod dochádzky do zamestnania do obce Sološnica		dochádzajúci do obce do zamestnania	
		počet	%
Spolu dochádzajúci v rámci okresu		68	77,27%
Z toho:	Malacky	13	14,77%
	Plavecké Podhradie	14	15,91%
	Plavecký Mikuláš	6	6,82%
	Rohožník, okr. Malacky	28	31,82%
	ostatné obce v okrese	7	7,95%
Spolu dochádzajúci z iných okresov		20	22,73%
Z toho:	Plavecký Peter	17	19,32%
	ostatné obce mimo okres	13	14,77%
Spolu dochádzajúci do obce Sološnica		88	100,00%

Poznámka: SOBD 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Odchádzka do škôl

Podľa SOBD 2011 z obce Sološnica odchádzalo do škôl spolu 92 žiakov a študentov. Vzhľadom na to, že v okrese Malacky sa nenachádza žiadna vysoká škola, a čo sa týka stredného školstva, v skladbe škôl okresu sú len dve gymnáziá (štátne a cirkevné) v Malackách, tak pochopiteľne medzi hlavnými smermi odchádzky do škôl dominujú školy v Bratislave (40 žiakov, stredoškôľakov a vysokoškôľakov) a školy v Senici (13 stredoškôľakov).

Tab. 30: Odchádzka do škôl z obce Sološnica

smer odchádzky do škôl z obce Sološnica		odchádzajúci z obce do škôl			
		počet			
		žiaci ZŠ	študenti SŠ	študenti VŠ	spolu
Spolu odchádzajúci v rámci okresu		10	8	0	18
Z toho:	Lozorno	0	0	0	0
	Malacky	7	8	0	15
	Plavecké Podhradie	0	0	0	0
	Rohožník, okr. Malacky	2	0	0	2
	ostatné obce v okrese	1	0	0	1
Spolu odchádzajúci do iných okresov		1	47	24	72
Z toho:	Bratislava hl.m. SR	0	24	16	40
	Senica	1	13	0	14
	ostatné obce mimo okres	0	10	8	18
Spolu odchádzajúci do zahraničia		0	0	2	2
Spolu odchádzajúcich za obec Sološnica		11	55	26	92

Poznámka: SOBD 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

2.3. MIKROREGIÓNY A MEDZIOBECNÁ SPOLUPRÁCA

Na území malackého okresu v súčasnosti existujú tri mikroregionálne združenia – Borina, Malacko a Záhorie. Obec Sološnica však nie je súčasťou žiadneho z nich.

Spoločné obecné úrady

Väčšina obcí okresu Malacky je v súčasnosti zaradená do spoločných obecných úradov (SOU). Obec Sološnica patrí pod dva úrady:

- SOU Rohožník prostredníctvom, ktorého spravuje stavebné konanie,
- SOU Kostolište prostredníctvom, ktorého spravuje sociálny úrad.

Členstvo obce v združeniach obcí

Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) je mimovládna záujmová organizácia samosprávy angažujúca sa v riešení problémov miest a obcí (združuje 96% miest a obcí v SR). Obec Sološnica je jednou z členských obcí ZMOS.

Združenie miest a obcí Záhorie (ZMO Záhorie) je dobrovoľným, záujmovým nezávislým združením so sídlom v Skalici. ZMO Záhorie bolo založené na konferencii miest a obcí Záhoria v Malackách 24. mája 1990 ako jedno z regionálnych združení ZMOS. V rámci ZMO Záhorie spolupracuje 75 členských obcí a miest. Administratívne je územie Záhoria rozdelené do dvoch obvodov – Malacky a Senica. Obvod Malacky tvorí 21 vidieckych obcí, vrátane obce Sološnica, a 1 mesta.

OZ Podhoran so sídlom v Plaveckom Petre vzniklo v roku 2007 za účelom presadzovania spoločných záujmov členov s cieľom rozvoja obcí, regiónu a cestovného ruchu prostredníctvom spoločnej realizácie súvisiacich projektov v rámci miestnej akčnej skupiny (MAS) a využívania finančných prostriedkov z Programu rozvoja vidieka. Obec Sološnica je jedným z členov združenia.

Zbor pre občianske záležitosti pri MsZ Trenčín (ZPOZ) je občianske združenie, ktoré vzniklo z iniciatívy viacerých miest a obcí, v snahe riešiť problémy, podporiť a predovšetkým metodicky pomáhať rozvoju občianskej obradovosti i humánno-občianskej činnosti. Obec Sološnica je jedným z členov združenia.

Cezhraničná spolupráca

Obec Sološnica, hoci sa nachádza v rámci prihraničného typu regiónu, najmä vzhľadom na svoju polohu v blízkosti hraníc s Rakúskom a tiež Českom (pásma do 50 km), dosiaľ efektívne nevyužila možnosť cezhraničnej spolupráce.

Partnerské obce

Obec Sološnica má v súčasnosti nadviazané a udržiavané vzťahy s partnerskou obcou Vacenovice z Českej republiky.

2.4. STEEP ANALÝZA (ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA)

STEER analýza pomôže získať obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplyvujú na rozvoj obce.

Tab. 31: STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Rast počtu obyvateľstva, starnutie, rastúci záujem o sociálne služby	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti v oblasti priemyslu a služieb (napr. cestovný ruch)	Relatívne dobrý stav životného prostredia	Politika Vlády SR v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	-	Možnosti obnovy a tvorby životného prostredia	Štandardy na politickej scéne	Organizačná kultúra
Zmeny správania klientov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Možné finančné zdroje	Politika ŽP	Legislatíva	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Vplyv daňovej politiky	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

3. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

3.1. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza sa používa pri analýze a hodnotení súčasnej situácie v regióne identifikáciou kritických oblastí a tvorbou rozhodnutí. Tvorí východisko pre formuláciu smeru budúceho rozvoja, strategických priorít, cieľov a rozvojových aktivít. Predstavuje jednoduchú, výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku, umožňuje vzájomné porovnanie vnútorných silných a slabých stránok regiónu, príležitostí a ohrození, ktoré ovplyvňujú ďalší rozvoj regiónu z vonkajšieho prostredia.

Analýza rozvojového potenciálu obce Sološnica formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. Analýza sa dotýka troch oblastí:

- 1 hospodárska,
- 2 sociálna,
- 3 environmentálna.

3.1.1. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Tab. 32: SWOT analýza hospodárskej oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> nízka miera nezamestnanosti priaznivé podmienky pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo priaznivá poloha voči mestu Malacky a Bratislava vysoký potenciál pre vybrané druhy turistiky (vidiecka turistika, horská turistika, cykloturistika) potenciál pre rekreáciu a CR 	<ul style="list-style-type: none"> nevyhovujúci technický stav viacerých kultúrnych pamiatok v obci nevyhovujúci technický stav pamiatky Píla nízka úroveň podnikateľskej aktivity absencia ubytovacieho zariadenia absencia cyklochodníkov a cyklotrás nedostatočné vyvinuté služby v oblasti podpory cestovného ruchu poskytované mestom
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> podpora rozvoja turistického ruchu zvýšenie spoločenského záujmu o agroturistiku rast popularity cyklodopravy a cykloturistiky obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel - tvorba nových pracovných miest rekonštrukcia a budovanie chodníkov a miestnej infraštruktúry rekonštrukcia kultúrnych pamiatok v obci 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok financií na rozvoj obce neprihlásenie sa prisťahovaných k trvalému bydlisku v obci znižovanie podpory pre pôdohospodársku činnosť

3.1.2. SOCIÁLNA OBLASŤ

Tab. 33: SWOT analýza sociálnej oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • mierny rast počtu obyvateľov obce • nízka miera nezamestnanosti • potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb cestovného ruchu • dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života • vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov • prítomnosť materskej a základnej školy • koncentrácia bytov v rodinných domoch • existencia verejného vodovodu, plynovodu a kanalizácie • dostatočná sieť základnej obchodnej vybavenosti • podpora športových a iných záujmových klubov a združení (poskytovanie pravidelných dotácií) 	<ul style="list-style-type: none"> • nízky podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva • lekár pre dospelých s obmedzenými ordinačnými hodinami • nevyhovujúci technický stav objektov základnej školy a KD • absencia sociálneho zariadenia typu domova dôchodcov • nedostatočná kapacita cintorína • vandalizmus • absencia detských ihrísk a zastarané športové ihriská • nedostatok priestorov pre voľnočasové aktivity
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vybudovanie denného stacionára • vybudovanie zdravotníckeho zariadenia • zvýšenie bezpečnosti v obci • rozšírenie kapacity cintorína, resp. zriadenie nového cintorína • zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce – zriadenie Domova sociálnych služieb pre obyvateľov obce v dôchodkovom veku 	<ul style="list-style-type: none"> • odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore • nedostatok financií na rozvoj sociálnej infraštruktúry • nedostatok financií na rozvoj MŠ a ZŠ • výraznejšie starnutie populácie • rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie • nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce

3.1.3. ENVIROMENTÁLNA OBLASŤ

Tab. 34: SWOT analýza environmentálnej oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • prítomnosť chránených oblastí • vhodné klimatické a prírodné podmienky na rozvoj CR • efektívny systém separovaného zberu odpadu v obci • zvyšovanie povedomia obyvateľov obce o potrebe separovania odpadov a o spôsobe nakladania s odpadmi • absencia väčších zdrojov znečisťovania živ. prostredia - dobrá kvalita živ. prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> • absencia zberného dvoru • zastarané energeticky náročné pouličné osvetlenie • dopravná preťaženosť centra obce na ceste II/501 • nedostatok upravených parkových a oddychových zón v obci • nevyhovujúci stav verejnej zelene a verejných priestranstiev • absencia úplnej kanalizácie obce a nedostatočná kapacita čistiarny odpadových vôd • nevyhovujúci architektonický charakter centra obce • nevyhovujúci ekologický stav Sološnického potoka • nedostatočný systém chodníkov • znečistenie ovzdušia cementárňou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • využívanie alternatívnych zdrojov energie • dokončenie kanalizácie a zvýšenie kapacity čistiarny odpadových vôd • vybudovanie parkových a oddychových zón v obci • revitalizácia verejnej zelene sadovými úpravami • rekonštrukcia architektonického charakteru centra obce • revitalizácia Sološnického potoka • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia 	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšená environmentálna záťaž vplyvom tranzitnej cestnej dopravy • znečistenie ŽP vplyvom odpadu • negatívne dôsledky klimatických zmien najmä na poľnohospodársku prvovýrobu • CRH (Slovensko) a.s. môže mať poruchy na zariadeniach a tým môže prísť k následnej environmentálnej záťaži

ČASŤ B - STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť PHSR obce Sološnica nadväzuje na analytickú časť, keďže vychádza zo SWOT analýzy a v nej identifikovaných oblastí, na ktoré je potrebné zacieliť strategické plánovanie a rozvoj. Stratégia rozvoja obce sa vzťahuje k časovému intervalu rokov 2015-2020, ktoré kopíruje programové obdobie s výhľadom do roku 2025.

1. STRATEGICKÝ RÁMEC ROZVOJA OBCE

Strategický rámec obce Sološnica bol vytváraný v spolupráci so socio-ekonomickými partnermi obce prostredníctvom metódy „zdola- nahor“. Na základe SWOT analýzy, ktorá uzatvára analytickú časť PHSR a poskytuje súhrnný prehľad silných a slabých stránok obce, ako aj externých príležitostí a ohrození, bola pripravená tzv. TOWS matica. Účelom TOWS matice je priradenie silných a slabých stránok vychádzajúcich z vnútorného prostredia mesta k príležitostiam a ohrozeniam. Touto metódou je možné hľadať opatrenia na maximalizáciu úžitku zo silných stránok, resp. prekonanie štrukturálnych nedostatkov obce pomocou externých príležitostí, ale aj opatrenia na predchádzanie negatívnych efektov, ktoré by mohli spomaliť rozvoj územia.

Po definovaní opatrení, vychádzajúcich z potrieb a charakteristík obce boli následne riadiacim tímom definované strategické ciele v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ktoré boli zastrešené dlhodobou víziou obce Sološnica.

Strategická časť obsahuje:

- A. Víziu územia
- B. Definovanie strategického cieľa
- C. Stanovenie priorít a špecifických cieľov

1.1. VÍZIA ÚZEMIA

Vízia vyjadruje predstavu a zámer obyvateľov žijúcich v obci Sološnica o tom kam sa chce obec posunúť a ako sa má meniť v dlhodobom horizonte. Je dôležité, aby sa vízia naformulovala spoločne, aby sa s ňou každý stotožnil. Takto sa vízia stáva prostriedkom na začatie spoločnej tvorby rozhodnutí a komunikačného procesu v rámci partnerstva.

Vízia obce Sološnica

„Sološnica – nadregionálne centrum cestovného ruchu so spokojným a aktívnym obyvateľstvom vo vysokokvalitnom životnom prostredí, obec zabezpečujúca kvalitné služby pre obyvateľov i návštevníkov obce.“

1.2. DEFINOVANIE STRATEGICKÉHO CIEĽA

Strategický cieľ je vyjadrením zmeny, ktorá sa v dlhodobom časovom horizonte udeje v území, ak sa zrealizuje plánovaná intervencia (opatrenia, aktivity a finančný plán) v rozvojových – strategických prioritách. Naformulovaná zmena musí reflektovať situáciu v území – audit zdrojov, analýzy a vybrané rozvojové priority a musí byť realistická (dosiahnuteľná v danom čase, s danými finančnými prostriedkami, v danom prostredí a s danými kapacitami).

Strategický cieľ obce Sološnica je určený v súlade so stratégiou rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja a Národnej stratégií regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Strategický cieľ obce Sološnica

Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti obce, kvality života obyvateľov, efektívne využívanie miestnych zdrojov a rozvojom vidieckeho cestovného ruchu.

1.3. STANOVENIE PRIOTÍT A ŠPECIFICKÝCH CIEĽOV

Cieľom strategickkej časti je návrh takých prioritných oblastí a opatrení, ktoré budú viesť k dosiahnutiu strategického cieľa a následnému naplneniu vízie obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky, prioritných oblastí a opatrení, ktoré sú priamo v kompetencii obce a tiež oblastí, ktoré nie sú priamo v jej kompetencii, ale dokáže ich v rámci svojich schopností a možností ovplyvniť, najmä s využitím princípu partnerstva. K tomu bude potrebné aktivovať všetky využiteľné vnútorné zdroje a využívať všetky dostupné externé zdroje aj v rámci realizácie súčasnej i budúcej regionálnej politiky EÚ.

Strategické priority sú vlastne rozvojovými prioritami, ktoré vzišli z problémovej analýzy. Tieto musia byť takými oblasťami, ktoré ak sa do nich koncentruje investičné úsilie posunú obec maximálne efektívne, účinne a trvalo udržateľne k dosiahnutiu strategického cieľa.

Špecifické ciele sú zámery, ktoré je potrebné dosiahnuť v rámci jednotlivých rozvojových priorít tak, aby intervencia viedla k dosiahnutiu strategického cieľa.

Strategická časť je rozdelená do troch prioritných oblastí:

1. Hospodárska oblasť
2. Sociálna oblasť
3. Environmentálna oblasť

1.3.1. PRIORITNÁ OBLASŤ – HOSPODÁRSTVO

V rámci prioritnej oblasti Hospodárstvo sa v obci Sološnica predpokladá dosiahnutie konkurencieschopného hospodárstva, zvýšenie ekonomickej činnosti obce s využitím miestnych zdrojov. Globálny cieľ bude dosiahnutý prostredníctvom jednotlivých aktivít v oblasti rozvoja cestovného ruchu, prostredníctvom využitia miestneho potenciálu a miestnych zdrojov v oblasti zvýšenia kvality života na území obce prostredníctvom dobudovania infraštruktúry a rozvoja materiálo – technickej základne najmä prostredníctvom aktivít ako: rekonštrukcie ciest, dobudovania chodníkov a vybudovanie nového cintorína.

Formulár č. S 1.1: Hierarchia strategických cieľov v prioritnej oblasti - Hospodárstvo

1. Prioritná oblasť hospodárska
Cieľ: Konkurencieschopné hospodárstvo a ekonomická výkonnosť obce s vysokou pridanou hodnotou a využitím miestnych zdrojov
1.1 Ochrana kultúrno-historických pamiatok
1.2 Rozvoj materiálo – technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu
1.3 Rozvoj dopravnej infraštruktúry
1.4 Rozvoj inžinierskych sietí
1.5 Zlepšenie stavu verejných budov a objektov

1.3.2. PRIORITNÁ OBLASŤ – SOCIÁLNA

V rámci Prioritnej oblasti – Sociálna je pre obec Sološnica globálnym cieľom zabezpečenie rozvoja ľudských zdrojov a všestrannej starostlivosti o obyvateľstvo. Tento cieľ sa bude obec snažiť dosiahnuť pomocou rozvoja voľno – časových, kultúrnych, spoločenských a športových aktivít a rozvoj v oblasti vzdelávania. V oblasti sociálnych služieb bude prioritou vybudovanie denného stacionáru pre seniorov. Zlepšenie bezpečnostnej situácie v obci bude možné dosiahnuť pomocou zavádzania kamerových systémov.

Formulár č. S 1.2: Hierarchia strategických cieľov v prioritnej oblasti - Sociálna

2. Prioritná oblasť - Sociálna
Cieľ: Zabezpečiť rozvoj ľudských zdrojov a všestrannú starostlivosť o obyvateľov obce
2.1. Budovanie materiálo – technickej základne športových areálov, detských ihrísk a voľno časových zón
2.2. Rozvoj vzdelanostnej infraštruktúry
2.3 Rozvoj sociálnych služieb
2.4 Predchádzanie vandalizmu a iným vplyvom ohrozujúcich obyvateľov obce

1.3.3. PRIORITNÁ OBLASŤ – ENVIROMENTÁLNA

Environmentálna prioritná oblasť v obci Sološnica je z hľadiska globálneho cieľa zameraná na znižovanie negatívnych dopadov na životné prostredie a jeho skvalitňovanie aj prostredníctvom environmentálnej infraštruktúry. Primárnou potrebou obce je v súčasnosti dobudovanie kanalizácie, rozšírenie kapacity čistiarne odpadových vôd a vybudovanie zberného dvoru. Obec má tiež prioritu v zveľaďovaní svojich verejných priestranstiev a pravidelnú úpravu verejnej zelene a tým prispieť ku kvalitnejšiemu životu v obci.

Formulár č. S 1.3: Hierarchia strategických cieľov v prioritnej oblasti - Environmentálna

<p>3. Prioritná oblasť – Environmentálna</p> <p>Cieľ: Znížiť negatívne dopady a zabezpečiť kvalitné životné prostredie s vybudovanou environmentálnou infraštruktúrou a dôrazom na trvalo udržateľný rozvoj</p>
<p>3.1.Starostlivosť, obnova a budovanie verejnej zelene</p> <p>3.2.Budovanie infraštruktúry vodného a odpadového hospodárstva</p>

ČASŤ C - PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť nadväzuje na strategickú časť a obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Program obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

1. PREHĽAD OPATRENÍ, PROJEKTOV A AKTIVÍT PODĽA OBLASTÍ

Formulár č. P 2.1: Zoznam aktivít prioritnej oblasti - Hospodárstvo

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
1.1 Ochrana kultúrno-historických pamiatok	1.1.1 Rekonštrukcia historických pamiatok obce (kríže, kostol, Píla)	Hospodárstvo
	1.1.2 Propagácia obce prostredníctvom informačných materiálov a marketingových nástrojov (periodiká, informačné tabule, podujatia)	
1.2 Rozvoj materiálovo – technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu	1.2.1 Budovanie cyklotrás	Hospodárstvo
	1.2.2 Náučný chodník (spojenie kalvária a centra obce)	
1.3 Rozvoj dopravnej infraštruktúry	1.3.1 Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	Hospodárstvo
	1.3.2 Rekonštrukcia ciest	
1.4 Rozvoj inžinierskych sietí	1.4.1 LED verejné osvetlenie	Hospodárstvo
	1.4.2 Plynifikácia IBV Padelky	Hospodárstvo
1.5 Zlepšenie stavu verejných budov a objektov	1.5.1 Rozšírenie cintorína	Hospodárstvo
	1.5.2 Rekonštrukcia domu smútku	
	1.5.3 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	
	1.5.4 Rekonštrukcia kultúrneho domu	

Formulár č. P 2.2: Zoznam aktivít prioritnej oblasti - Sociálna

2.1. Budovanie materiálovo – technickej základne športových areálov, detských ihrísk a voľno časových zón	2.1.1 Rekonštrukcia športovísk	Sociálna - Kultúra
	2.1.2 Rekonštrukcia budovy na ihrisku	
2.2. Rozvoj vzdelanostnej infraštruktúry	2.2.1 Modernizácia učební, učebných pomôcok a didaktickej techniky	Sociálna - Vzdelávanie
	2.2.2 Výmena okien a zateplenie budovy ZŠ	
2.3 Rozvoj sociálnych služieb	2.3.1 Vybudovanie denného stacionáru pre seniorov	Sociálna - Zdravotníctvo a Sociálne služby
2.4 Predchádzanie vandalizmu a iným vplyvom ohrozujúcich obyvateľov obce	2.4.1 Kameraný systém v obci	Sociálna - Bezpečnosť

Formulár č. P 2.3: Zoznam aktivít prioritnej oblasti - Environmentálna

3.1. Starostlivosť, obnova a budovanie verejnej zelene	3.1.1 Parkové úpravy v obci na verejných priestranstvách	Environmentálna - Životné prostredie
	3.1.2 Technické vybavenie na zabezpečenie ochrany ŽP	
3.2. Budovanie infraštruktúry vodného a odpadového hospodárstva	3.2.1 Dobudovanie kanalizácie v obci	Environmentálna - Environmentálna infraštruktúra
	3.2.2 Rozšírenie čistiarne odpadových vôd	
	3.2.3 Vybudovanie zberného dvoru	

2. MERATEĽNÉ UKAZOVATELE

Súčasťou programovej časti je stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu - práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného vecného a hľadiska,
- ukazovatele výsledku - okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedna o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu - dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020.

Formulár č. P 2 - Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota / Rok	
				2015	2018	2020
Prioritná oblasť - Hospodárska						
Opatrenie - 1.1 Zvyšovanie identity prostredia a ochrana kultúrno-historických pamiatok						
1.1.1 Rekonštrukcia historických pamiatok obce (kríže, kostol, Píla)						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	100 000	120 000
Výsledok	Počet zrekonštruovaných historických pamiatok	OcÚ	ks	0	4	5
Dopad	Zrealizované projekty rekonštrukcie historických pamiatok	štatistika	počet	0	4	5
1.1.2 Propagácia obce prostredníctvom informačných materiálov a marketingových nástrojov (periodiká, informačné tabule, podujatia)						
Výstup	Náklady na spracovanie materiálov	OcÚ	EUR	0	1000	2000
Výsledok	Počet vytvorených dokumentov	OcÚ	kus	0	1	2
Dopad	Nárast počtu turistov v obci	štatistika	%	0	5	10
Opatrenie - 1.2 Rozvoj materiálo – technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu						
1.2.1 Budovanie cyklotrás						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	140 000
Výsledok	Vybudovaná cyklotrasa	OcÚ	km	0	0	4
Dopad	Nárast počtu účastníkov využívajúcich cyklotrasy	štatistika	%	0	0	50
1.2.2 Náučný chodník (spojenie kalvária a centra obce)						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	20 000	20 000
Výsledok	Vybudovaný náučný chodník	OcÚ	m	0	900	900
Dopad	Nárast počtu účastníkov využívajúcich cyklotrasy	štatistika	%	0	0	50
Opatrenie - 1.3 Rozvoj dopravnej infraštruktúry						
1.3.1 Budovanie a rekonštrukcia chodníkov						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	40 000	40 000
Výsledok	Vybudovaný chodník	OcÚ	m	0	600	600
Dopad	Zrealizovaný projekt technickej infraštruktúry	štatistika	počet	0	1	1
1.3.2 Rekonštrukcia ciest						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	40 000	40 000

Výsledok	Počet zrealizovaných ciest	OcÚ	m	0	600	600
Dopad	Zrealizovaný projekt technickej infraštruktúry	štatistika	počet	0	1	1
Opatrenie - 1.4 Rozvoj inžinierskych sietí						
1.4.1 LED verejné osvetlenie						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	160 000	160 000
Výsledok	Zrekonštruované LED verejné osvetlenie	OcÚ	svetelný bod	0		
Dopad	Zrealizovaný projekt technickej infraštruktúry	štatistika	počet	0	1	1
1.4.2 Plynofikácia IBV Padelky						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	75 000	75 000
Výsledok	Vybudovaná inžinierska sieť	OcÚ	m	0	400	400
Dopad	Zrealizovaný projekt technickej infraštruktúry	štatistika	počet	0	1	1
Opatrenie - 1.5 Zlepšenie stavu verejných budov a objektov						
1.5.1 Rozšírenie cintorína						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	50 000
Výsledok	Rozšírený cintorín	OcÚ	kus	0	0	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	0	1
1.5.2 Rekonštrukcia domu smútku						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	80 000	80 000
Výsledok	Zrekonštruovaný dom smútku	OcÚ	kus	0	1	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	1
1.5.3 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	120 000	120 000
Výsledok	Zrekonštruovaná požiarňa zbrojnica	OcÚ	kus	0	1	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	1
1.5.4 Rekonštrukcia kultúrneho domu						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	200 000
Výsledok	Zrekonštruovaný kultúrny dom	OcÚ	kus	0	0	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	0	1
Prioritná oblasť - Sociálna						
Opatrenie - 2.1 Budovanie materiálo - technickej základne športových areálov, detských ihrísk a voľno časových zón						
2.1.1 Rekonštrukcia športovísk						

Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	7000	7 000
Výsledok	Zrekonštruované športoviská	OcÚ	kus	0	2	2
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	2	2
2.1.2 Rekonštrukcia budovy na ihrisku						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	25 000	25 000
Výsledok	Zrekonštruovaná budova	OcÚ	kus	0	1	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	1
Opatrenie - 2.2. Rozvoj vzdelanostnej infraštruktúry						
2.2.1 Modernizácia učební, učebných pomôcok a didaktickej techniky						
Výstup	Náklady na modernizáciu	OcÚ	EUR	0	0	45000
Výsledok	Počet modernizovaných tried	OcÚ	kus	0	0	2
Dopad	Počet žiakov využívajúcich modernizované triedy	štatistika	počet	0	0	220
2.2.2 Výmena okien a zateplenie budovy ZŠ						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	440 000
Výsledok	Zrekonštruovaná budova	OcÚ	kus	0	0	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	0	1
Opatrenie - 2.3 Rozvoj sociálnych služieb						
2.3.1 Vybudovanie denného stacionáru pre seniorov						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	140 000
Výsledok	Vybudovanie denného stacionára	OcÚ	kus	0	0	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	0	1
Opatrenie - 2.4 Predchádzanie vandalizmu a iným vplyvom ohrozujúcich obyvateľov obce						
2.4.1 Kamerový systém v obci						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	12 000	19 000
Výsledok	Počet nainštalovaných kamier	OcÚ	kus	0	5	7
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	1
Prioritná oblasť - Environmentálna						
Opatrenie - 3.1. Starostlivosť, obnova a budovanie verejnej zelene						
3.1.1 Parkové úpravy v obci na verejných priestranstvách						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	20000	40000
Výsledok	Celková rozloha revitalizovaného územia	OcÚ	ha	0		
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	2

3.1.2 Technické vybavenie na zabezpečenie ochrany ŽP						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	60 000	60 000
Výsledok	Technické vybavenie (traktor, fekálne auto)	OcÚ	počet	0	2	2
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	1
Opatrenie - 3.2.Budovanie infraštruktúry vodného a odpadového hospodárstva						
3.2.1 Dobudovanie kanalizácie v obci						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	300 000	300 000
Výsledok	Dĺžka vybudovanej kanalizácie	OcÚ	km	0	1,5	1,5
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	1
3.2.2 Rozšírenie čistiarny odpadových vôd						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	240 000	240 000
Výsledok	Rozšírená ČOV	OcÚ	ks	0	1	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	1	1
3.2.3 Vybudovanie zberného dvoru						
Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	95 000
Výsledok	Vybudovaný zberný dvor	OcÚ	ks	0	0	1
Dopad	Zrealizovaný projekt	štatistika	počet	0	0	1

ČASŤ D - REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

1. ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE

Zabezpečenie realizácie PHSR obce Sološnica je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce.

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt a aktivitu je určený zodpovedný subjekt tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce (odborné komisie, oddelenia na obecnom úrade).

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

2. KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého pripravovaného projektu PHSR v rámci informovanosti a publicity alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Prvú cieľovú skupinu predstavujú miestni obyvatelia. Táto cieľová skupina bola oslovená aj počas spracovania dokumentu PHSR. Komunikácia s verejnosťou bude pokračovať naďalej (priamym zapojením a zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie). Druhú cieľovú skupinu predstavujú organizácie, podnikatelia, potenciálni investori a aktéri regionálneho rozvoja, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa charakteru rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obce.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce: www.solosnica.sk, avšak veľký význam má aj miestny rozhlas a informačná tabuľa. Vzhľadom na veľkosť obce významnú úlohu majú aj neformálne komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

3. SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA

PHSR obce Sološnica je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Sološnica, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Sološnica bude zriadená Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Sološnica, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Riadiacej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Sološnica budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Sološnica sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Riadiacej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Sološnica bude:

- schádzať sa na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Sološnica podľa potreby, najmenej jedenkrát ročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Sološnica tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Sološnica (minimálne každý druhý rok),
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Sološnica; So stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená príslušnými zodpovednými osobami a Obecným úradom .

PHSR obce Sološnica je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí,

zmeny potrieb obyvateľov obce a legislatívne zmeny. PHSR obce Sološnica bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na využitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôbovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Sološnica bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Sološnica odporučí zmeny v PHSR obce Sološnica,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PHSR obce Sološnica na ďalšie obdobie.

Tab. 38: Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2020	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

4. AKČNÝ PLÁN OBCE

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností, projektov a aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Akčný plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Akčný plán je spracovaný podľa troch prioritných oblastí a obsahuje projekty s plánom realizácie na roky 2016 - 2017.

Formulár č. R1: Akčný plán na roky 2016 - 2017

Akčný plán pre oblasť hospodársku				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.1.1 Rekonštrukcia historických pamiatok obce (kríže, kostol, Píla)	2016	starosta obce	Rozpočet obce, ŠR, farský úrad	počet zrekonštruovaných historických pamiatok
1.3.1 Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	2017	starosta obce	Rozpočet obce	Vybudovaný chodník
1.3.2 Rekonštrukcia ciest	2016	starosta obce	Rozpočet obce	Počet zrealizovaných ciest
1.4.1 LED verejné osvetlenie	2016	starosta obce	Rozpočet obce, ŠR	Zrekonštruované LED verejné osvetlenie
1.5.2 Rekonštrukcia domu smútku	2017	starosta obce	Rozpočet obce	Zrekonštruovaný dom smútku
1.5.3 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2017	starosta obce	Rozpočet obce	Zrekonštruovaná požiarňa zbrojnica
Akčný plán pre oblasť sociálnu				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
2.1.1 Rekonštrukcia športovísk	2016	Starosta	Štátny rozpočet	Zrekonštruované športoviská
2.1.2 Rekonštrukcia budovy na ihrisku	2017	Starosta	Štátny rozpočet	Zrekonštruovaná budova
Akčný plán pre oblasť enviromentálnu				
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
3.2.1 Dobudovanie kanalizácie v obci	2017	Starostka	Rozpočet obce, úver	Dĺžka vybudovanej kanalizácie
3.2.2 Rozšírenie čistiarne odpadových vôd	2017	Starostka	Rozpočet obce, úver	Rozšírená ČOV

ČASŤ E - FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Väčšina projektov bude mať viac zdrojové financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenie aktivít uvedených v PHSR budú plynúť z viacerých zdrojov:

- rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít),
- fondy Európskej únie,
- zdroje štátu,
- zdroje vyššie územného celku,
- úverové zdroje,
- súkromné zdroje,
- ostatné verejné zdroje.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje:

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené:

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Formulár F1: Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Obdobie spolu 2015-2020
Hospodárska oblasť	0	301.000	240.000	95.000	261.000	150.000	1.047.000,- EUR
Sociálna oblasť	0	19.000	25.000	7.000	485.000	140.000	676.000,- EUR
Environmentálna oblasť	0	60.000	390.000	170.000	20.000	95.000	735.000,- EUR

Formulár F5: Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Hospodárska oblasť	1.047.000	350.000	390.000	40.000	265.000	1.045.000	2.000
Sociálna oblasť	676.000	140.000	306.000	5.000	220.000	671.000	5.000
Environmentálna oblasť	735.000	240.000	200.000	10.000	265.000	715.000	20.000

Tab. 39: Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ -výsledku, dosahu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	Iné zdroje
				mesiac/rok - mesiac/rok			Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom			
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	h
I. Hospodárska politika					1.047.000 €	1.046.000 €	616.000 €	430.000 €	1.000 €	0 €	0 €
Opatrenie 1.1	1.1.1 Rekonštrukcia historických pamiatok v obci		Počet zrekonštruovaných pamiatok	09/2016 09/2020	120 000	120.000	100.000	20.000			
	1.1.2 Propagácia obce prostredníctvom informačných materiálov a marketingových nástrojov		Počet vytvorených dokumentov	05/2016 10/2019	2.000	1.000	1.000	0	1.000		
Opatrenie 1.2	1.2.1 Budovanie cyklotrás		Km	02/2019 11/2020	140.000	140.000	0	140.000			
	1.2.2. Náučný chodník		m	04/2018 11/2018	20.000	20.000	0	20.000			
Opatrenie 1.3	1.3.1.Budovanie a rekonštrukcia chodníkov		m	03/2017 11/2017	40.000	40.000	40.000				
	1.3.2.Rekonštrukcia ciest		km	08/2016- 12/2016	40.000	40.000	40.000				
Opatrenie 1.4	1.4.1LED verejné osvetlenie		Počet svetelných bodov	08/2016- 12/2018	160.000	160.000	60.000	100.000			
	1.4.2 plynofikácia IBV Padelky		m	05/2018- 11/2018	75.000	75.000	75.000				
Opatrenie 1.5	1.5.1 Rozšírenie cintorína		Počet zrekonštruovaných objektov	02/2020	50.000	50.000	50.000				
	1.5.2 Rekonštrukcia Domu smútku		Počet zrekonštruovaných objektov	05/2017- 03/2018	80.000	80.000	0	80.000			

	1.5.3 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice		Počet zrekonštruovaných objektov	08/2017-10/2018	120.000	120.000	120.000				
	1.5.4 Rekonštrukcia kultúrneho domu		Počet zrekonštruovaných objektov	03/2019-10/2020	200.000	200.000	130.000	70.000			
II. Sociálna politika					676 .000 €	671.000 €	531.000 €	140.000 €	5.000 €	0 €	0 €
Opatrenie 2.1	2.1.1 Rekonštrukcia športovísk		Počet Zrekonštruovaných objektov	01/2016-06/2016	7.000	2.000	2.000		5.000		
	2.1.2 Rekonštrukcia budovy na ihrisku		Počet	05/2017-05/2018	25.000	25.000	25.000				
Opatrenie 2.2	2.2.1 Modernizácia učební		Počet tried	03/2019-12/2019	45.000	45.000	45.000				
	2.2.2.Výmena okien a zateplenie budovy ZŠ		Počet budov	01/2019-12/2019	440.000	440.000	440.000				
Opatrenie 2.3	2.3.1 Vybudovanie denného stacionára		Počet	01/2020-12/2020	140.000	140.000	0	140.000			
Opatrenie 2.4	2.4.1 Kameraný systém v obci		Počet kamier	05/2016-10/2016	19.000	19.000	19.000				
III. Environmentálna politika					735.000 €	715.000 €	495.000 €	220.000 €	20.000 €	0 €	0 €
Opatrenie 3.1	3.1.1 Parkové úpravy		Ha	03/2018-09/2019	40.000	40.000	40.000				
	3.1.2 Technické vybavenie na zabezpečenie ochrany ŽP		Počet strojov	03/2016-09/2016	60.000	40.000€	40.000	0	20.000		
Opatrenie 3.2	3.2.1.Buovanie kanalizácie v obci		Km	03/2017-03/2018	300.000	300.000€	300.000	0			
	3.2.2 Rozšírenie ČOV		Ks	10/2016-08/2017	240.000	240.000	100.000	140.000			
	3.2..3 Vybudovanie zberného dvora		Ks	03/2020	95.000	95.000	15.000	80.000			
Celkom					2.458.000 €	2.432.000 €	1.642.000 €	790.000 €	26.000 €	0 €	0 €

ZÁVER

Dokument PHSR obce Sološnica je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR obce Sološnica je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 6 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Sološnica.

Z hľadiska štruktúry je PHSR obce Sološnica rozčlenený na 5 častí:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Sološnica,
- druhá časť je strategická a obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik; v tejto časti sa určili hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- tretia časť je programová časť a obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce; sú tu definované priority, strategické ciele, opatrenia a aktivity na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- štvrtá časť programového dokumentu je realizačná časť a je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce; táto časť obsahuje aj akčný plán rozvoja obce Sološnica na obdobie 2015-2020,
- posledná časť je finančná časť a obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít programu rozvoja obce.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR obce Sološnica je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR obce Sološnica schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Sološnici. Monitorovanie a hodnotenie PHSR obce Sološnica realizuje Obecné zastupiteľstvo v Sološnici.

PRÍLOHY

PRÍLOHA Č. 1: ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR

Zoznam členov Riadiaceho tímu

Zoznam členov Riadiaceho tímu	
Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Gestor	Zastupiteľstvo obce Sološnica
Koordinátor	Anna Čermáková, starostka obce
Metodici	Roman Chvíla , poslanec OZ, zástupca starostky
	Marta Mikušová , poslanec OZ a člen Ochranského spolku Sološnica
Organizácia, inštitúcia	Funkcia
Interní odborníci	Pracovníčky Obecného úradu Sološnica
Externí odborníci	Ing. Kvetoslava Jablonická, OZ Podhoran
	Ing. Katarína Jurkáčková, OZ Podhoran

Zoznam členov pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Prioritná oblasť - Hospodárska:
Mgr. Roman Chvíla
Stanislav Blecha

Prioritná oblasť - Sociálna:
Mgr. Roman Chvíla
Marta Mikušová

Prioritná oblasť - Environmentálna:
Mgr. Roman Chvíla
Ing. Marta Čermáková

PRÍLOHA Č. 2: ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR

Korec P. a kolektív (1997): Kraje a okresy Slovenska, Q111, Bratislava
Lukniš a kol. (1972): Slovensko – Príroda, Obzor, Bratislava
SAV Veda (1978): Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Bratislava
Slovenská akadémia vied, Slovenský úrad geodézie a kartografie (1980): Atlas SSR
Štatistický úrad SR (2011): Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011
Štatistický úrad SR (2003): Štatistický lexikón obcí SR 2002, Bratislava
Mapa okresov SR – okres Malacky, mierka 1 : 50 000, vydal Úrad geodézie a kartografie a katastra SR, 1999
Štatistický úrad SR (1994): Štatistický lexikón obcí SR 1992, Bratislava
Súpis pamiatok na Slovensku, Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Bratislava 1968.
Stratégia Európa 2020
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2014 – 2020
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020
Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj (2013)
Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (2014 -2020)
Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica na obdobie 2007 - 2013
Územný plán obce Sološnica (2010)
Operačný program Životné prostredie na roky 2014-2020, Bratislava
Operačný program Doprava na roky 2014-2020, Bratislava
Operačný program Výskum a vývoj na roky 2014-2020, Bratislava
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast na roky 2014-2020, Bratislava
Operačný program Zdravotníctvo na roky 2014-2020, Bratislava
Operačný program Vzdelávanie na roky 2014-2020, Bratislava
Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia na roky 2014-2020, Bratislava
Program rozvoja vidieka na roky 2014 - 2020

www.upsvar.sk

www.statistics.sk

www.sazp.sk

www.sopsr.sk

www.uzis.sk

www.build.gov.sk

www.rzzahorie.sk

www.region-bsk.sk

www.solosnica.sk

PRÍLOHA Č. 3: ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR

PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
OZ	Občianske združenie
PD SR	Partnerská dohoda Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika
k.ú.	Katastrálne územie
AT	Rakúsko
HU	Maďarsko
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok z PRV – projekt
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
Z.z.	Zbierka zákonov
CHKO	Chránená krajinná oblasť
MK	Ministerstvo kultúry
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
PP	Prírodná pamiatka
CHA	Chránený areál
PR	Prírodná rezervácia
CHÚ	Chránené územie
NPR	Národná prírodná rezervácia
ÚEV	Územie európskeho významu
CHVÚ	Chránené vtáčie územie
EÚ	Európska únia
ŠOP SR	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok z PRV – projekt
NFP	nenávratný finančný príspevok
SODB	Sčítanie obyvateľov domov a bytov
ČOV	čistiareň odpadových vôd
CR	cestovný ruch
VÚC	vyšší územní celok
ŽSR	Železnica Slovenskej republiky
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
ŠK	Športový klub
BA	Bratislava
SOU	Spoločný obecný úrad
MŠ	Materská škola
ZŠ	Základná škola
OÚ	Obecný úrad
ŽP	Životné prostredie
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
OZ	Občianske združenie
PD SR	Partnerská dohoda Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika
k.ú.	Katastrálne územie
AT	Rakúsko
HU	Maďarsko
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok z PRV – projekt
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
Z.z.	Zbierka zákonov
CHKO	Chránená krajinná oblasť
MK	Ministerstvo kultúry
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
PP	Prírodná pamiatka
CHA	Chránený areál

PR	Prírodná rezervácia
CHÚ	Chránené územie
NPR	Národná prírodná rezervácia
ÚEV	Územie európskeho významu
CHVÚ	Chránené vtáčie územie
EÚ	Európska únia
ŠOP SR	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok z PRV – projekt
NFP	nenávratný finančný príspevok
SODB	Sčítanie obyvateľov domov a bytov
ČOV	čistiareň odpadových vôd
CR	cestovný ruch
VÚC	vyšší územní celok
ŽSR	Železnica Slovenskej republiky
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
ŠK	Športový klub
BA	Bratislava
SOU	Spoločný obecný úrad
MŠ	Materská škola
ZŠ	Základná škola
OÚ	Obecný úrad
ŽP	Životné prostredie

PRÍLOHA Č. 4: VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOV

1. ZHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU OBYVATEĽSTVA OBCE SOLOŠNICA

Cieľ prieskumu

Obyvateľstvo obce má v procese rozhodovania o ďalšom rozvoji územia nezastupiteľný význam. V súvislosti s tvorbou Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sološnica pre programové obdobie 2015 - 2020 bol v obci uskutočnený dotazníkový prieskum medzi jej obyvateľmi, s cieľom zistiť ich názor na rozvoj obce.

Metodika prieskumu

Prieskum názorov obyvateľov obce Sološnica sa uskutočnil v priebehu mesiaca jún 2015 prostredníctvom dotazníka. Dotazník sa skladal z dvoch častí. Prvá časť dotazníka identifikuje základné údaje o respondentovi - pohlavie, vek, najvyššie dosiahnuté vzdelanie, dĺžka pobytu v obci a ekonomická aktivita. Druhá časť dotazníka je zameraná na posúdenie kvality života, silných a slabých stránok obce a na identifikáciu potenciálnych príležitostí a ohrození, pričom respondenti mali aj priestor vysloviť svoj názor na to, čo je v obci potrebné zmeniť, dobudovať a podobne.

1.1. ŠTRUKTÚRA RESPONDENTOV

Prvým sledovaným znakom štruktúry respondentov bolo pohlavie (graf č.1). Medzi respondentmi mierne prevládali ženy, ktoré tvorili 54% respondentov. Rozdiel medzi počtami respondentov je však minimálny, preto môžeme na základe prieskumu konštatovať, že o dianie v obci sa zaujímajú obyvatelia približne rovnako bez ohľadu na pohlavie.

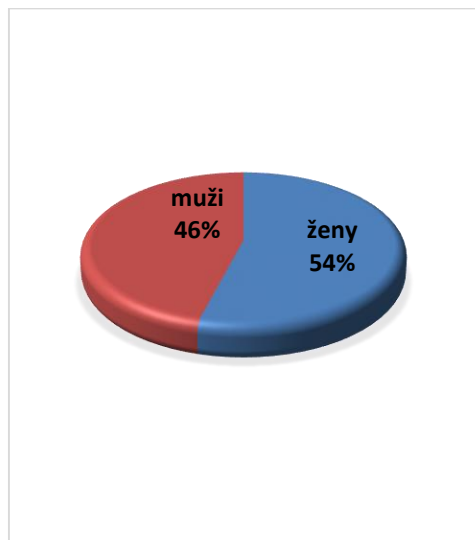
Druhým znakom bola veková štruktúra (graf č.2). Na základe výsledkov dotazníkov konštatujeme, že o dianie v obci sa najviac zaujímajú ľudia vo veku 30 - 39 rokov (44 %), teda obyvatelia v produktívnom veku. Najmenší záujem o dianie v obci majú ľudia vo veku menej ako 20 rokov a viac ako 60 rokov.

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry sa do prieskumu zapojilo najviac ľudí so stredoškolským vzdelaním s maturitou 52%. Ostatné kategórie (základné, stredoškolské bez maturity a vysokoškolské) boli zasúpené približne rovnako. (graf č.3)

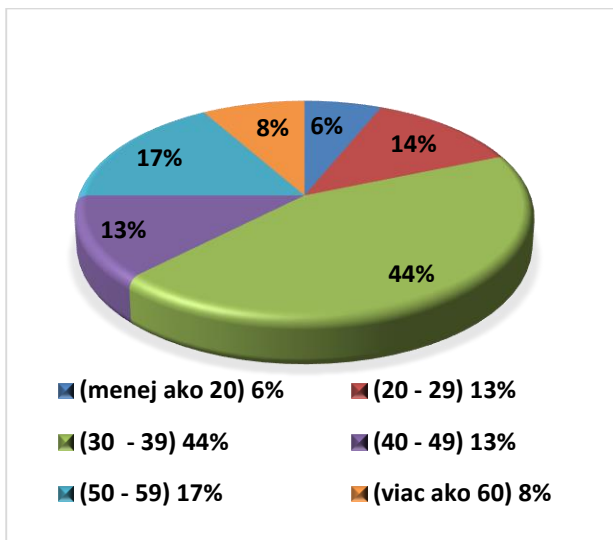
Podľa dĺžky pobytu v obci výrazne prevládajú respondenti, ktorí v obci bývajú viac ako 21 rokov, pričom tvoria 67% respondentov, teda sú to obyvatelia, ktorí v obci bývajú dostatočne dlho na to, aby obec veľmi dobre poznali a sú teda schopní identifikovať problémy obce z dlhodobého i krátkodobého hľadiska. (graf č.4)

Graf č. 1: Štruktúra respondentov podľa pohlavia

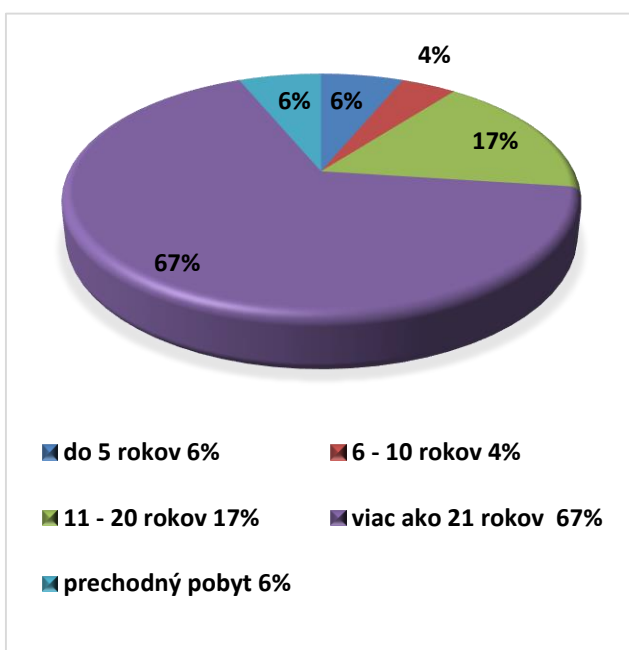
Graf č. 2: Štruktúra respondentov podľa veku

Graf č.3: Štruktúra respondentov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

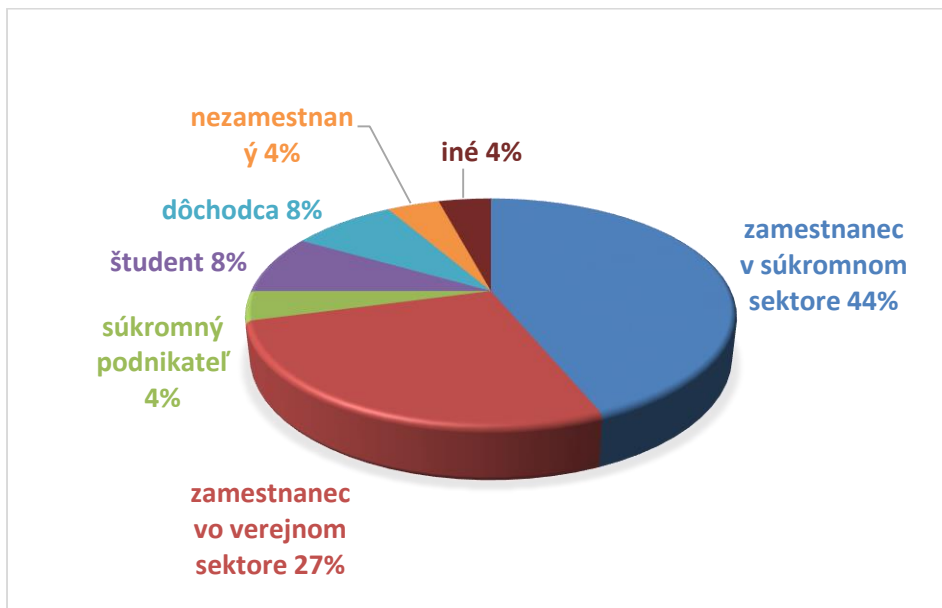

Graf č.4: Dĺžka pobytu respondentov v obci

Podľa ekonomickej aktivity sme respondentov rozdelili do ôsmich skupín. Najvyšší podiel respondentov (44%) je zamestnaných v súkromnom sektore a po nich nasledujú respondenti zamestnaní vo verejnom sektore 27%. (graf č.5)

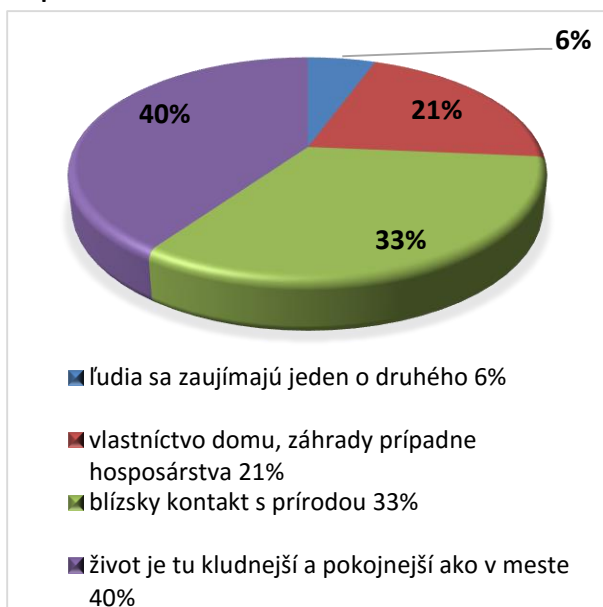
Graf č. 5: Štruktúra respondentov podľa ekonomickej aktivity

1.2. KVALITA ŽIVOTA V OBCI, DOSTUPNOSŤ A KVALITA SLUŽIEB

Podľa výsledkov dotazníkového prieskumu graf č. 6 môžeme konštatovať, že za výhody bývania v obci ľudia považujú najmä pokojný život v obci (40%), blízky kontakt s prírodou (33%) a vlastníctvo domu, záhrady prípadne hospodárstva (21%). Za najväčšie nevýhody (graf č.7) považujú respondenti nedostatok pracovných miest a s tým súvisiacu potrebu dochádzať za prácou za hranice katastrálneho územia. Pre obyvateľov je však kvalita bývania v obci Sološnica dostatočná, nakoľko väčšina respondentov by sa z obce nepresťahovala, ak tak do vlastnej vidieckej obce (59%).

Graf č. 6: Výhody bývania podľa respondentov.

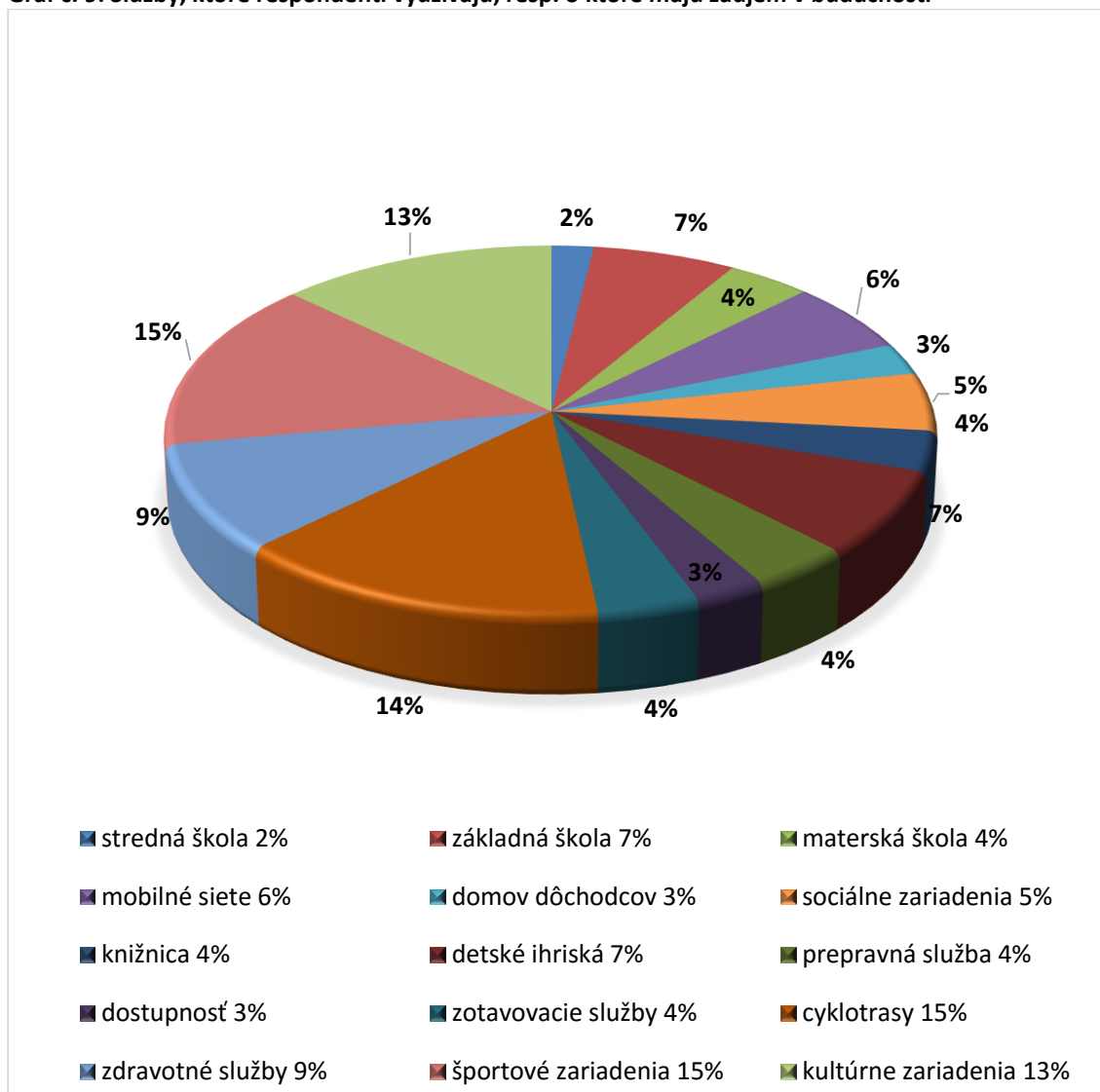

Graf č. 7: Nevýhody bývania podľa respondentov.

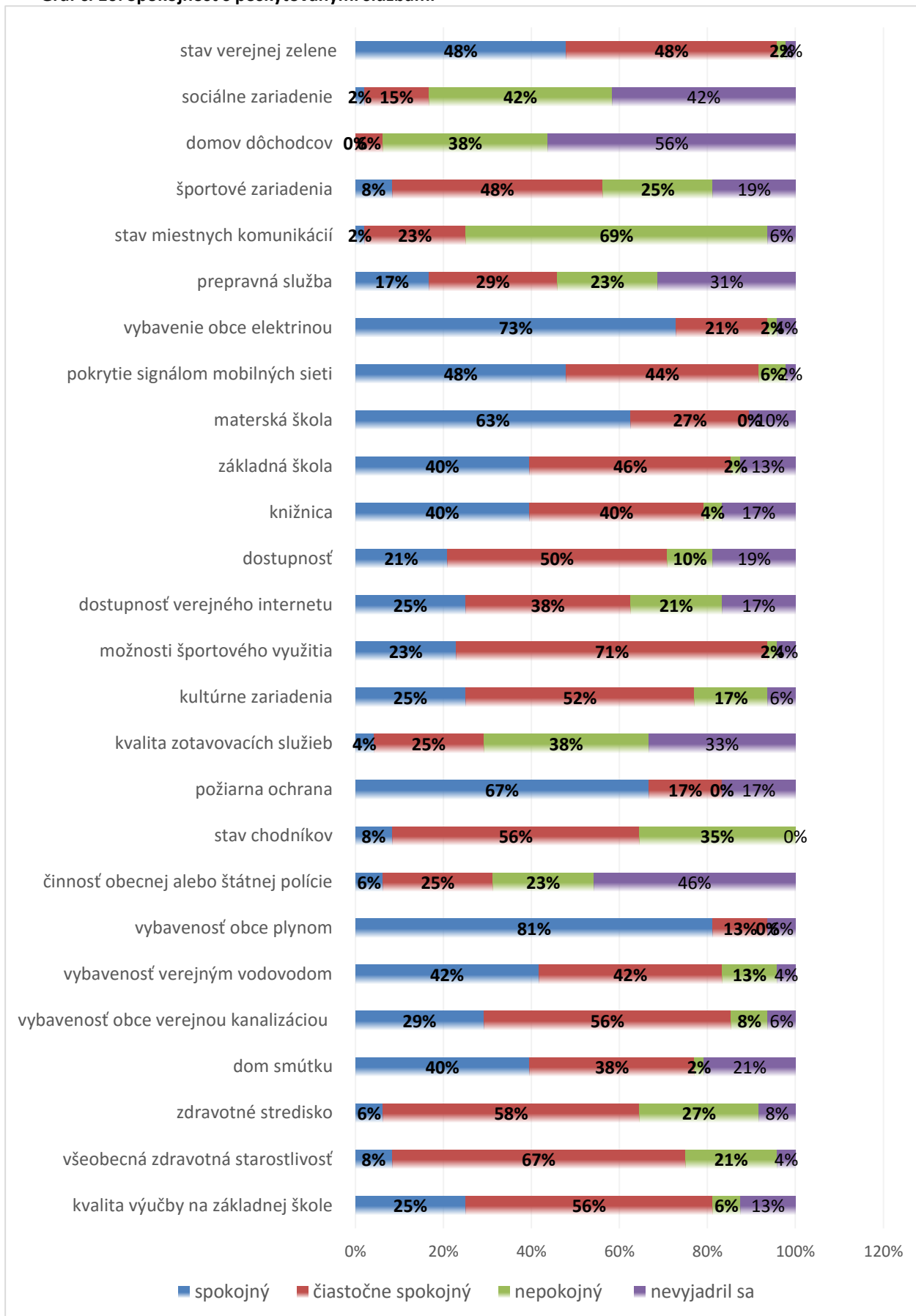
Na základe prieskumu môžeme konštatovať, že obyvatelia obce majú do budúcnosti najväčší záujem využívať služby športových a kultúrnych zariadení, cyklotrasy a zdravotné služby (graf č.9).

Graf č. 9: Služby, ktoré respondenti využívajú, resp. o ktoré majú záujem v budúcnosti

Služby v obci Sološnica sú na relatívne dobrej úrovni. Medzi najlepšie hodnotené služby patrila vybavenosť obce plynom a elektrikou, vodovodom a služby požiarnej ochrany a materskej škôlky. Služby a zariadenia, s ktorými sú respondenti čiastočne spokojný sú kvalita výučby na základnej škole, všeobecná zdravotná starostlivosť a zdravotné stredisko, vybavenosť obce verejnou kanalizáciou, služby kultúrnych zariadení, športové vyžitie a dostupnosť. Najhoršie hodnotený bol stav miestnych komunikácií. (graf č.10)

Graf č. 10: Spokojnosť s poskytovanými službami

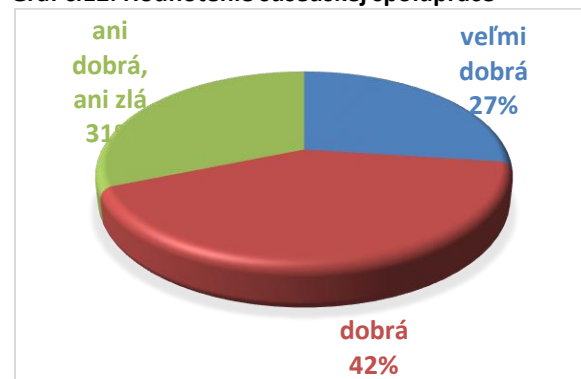
1.3. SUSEDSKÉ VZŤAHY, SPOLUPRÁCA, ŽIVOT A DIANIE V OBCI

K indikátorom kvality života v obci zaraďujeme aj susedské vzťahy a susedskú spoluprácu. Respondenti tieto dva aspekty života v obci zhodnotili ako voľné a dobré. (graf č. 11 a 12).

Graf č. 11: Hodnotenie susedských vzťahov

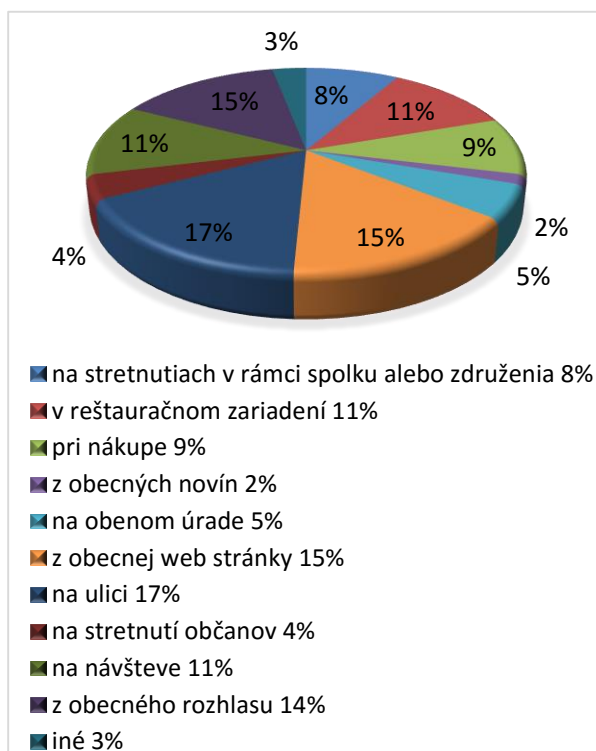

Graf č.12: Hodnotenie susedskej spolupráce

Z výsledkov prieskumu tiež vyplýva, že respondenti čerpajú informácie o dianí v obci najmä pri rozhovoroch na ulici (17%), z internetovej stránky obce (15%) a z obecného rozhlasu (14%) - graf č. 13. Výsledky tiež napovedajú, že obyvatelia obce si uvedomujú a sledujú aktivitu spoluobčanov, ktorí sa snažia skrášliť, resp. spríjemniť prostredie. Respondenti (40%) sú však toho názoru, že ľudia sa snažia o zatraktívnenie života v obci, ale väčšine je to ľahostajné (graf č. 14).

Graf č.13: Najčastejšie zdroje informácií o dianí v obci

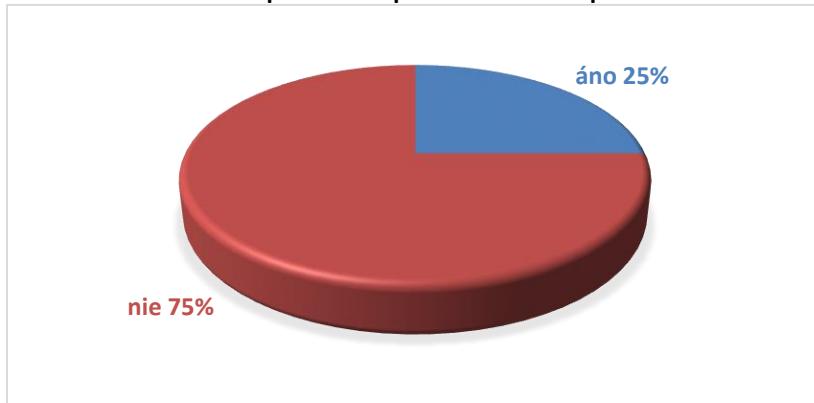

Graf č.14.: Názor respondentov na snahu obyvateľov o zatraktívnenie života v obci Sološnica a skrášlenie prostredia

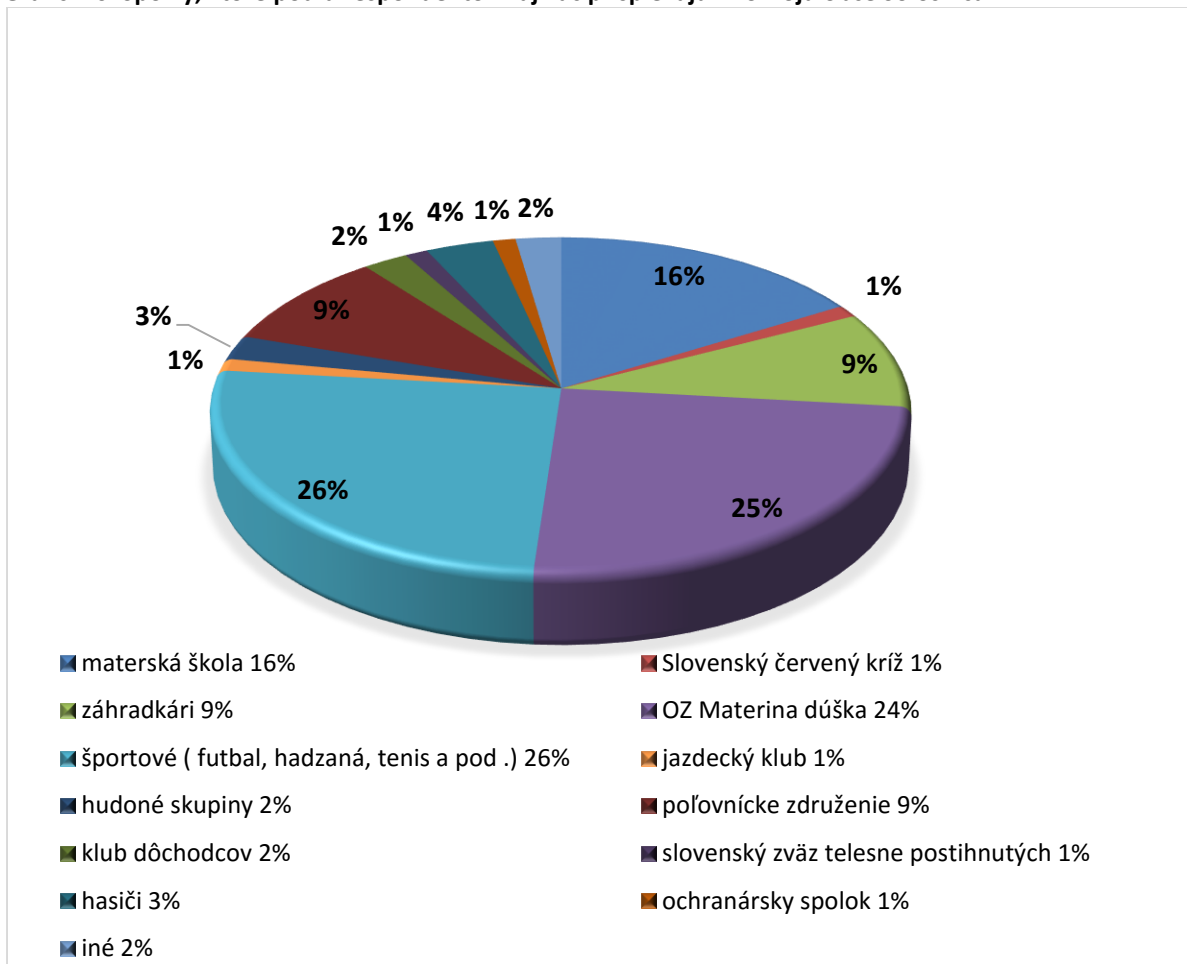

Až 75% respondentov nie je členom žiadneho spolku alebo združenie (graf č. 15). Z prieskumu vyplynulo, že najviac prispievajú k rozvoju obce Sološnica športové združenia - 26 % (futbal, hádzaná, tenis a pod.), OZ Materina dúška - 24% a materská škola - 16% (graf č. 16).

Graf č. 15: Štruktúra respondentov podľa členstva v spolku alebo združení, ktoré pôsobí v obci Sološnica

Graf č. 16: Spolky, ktoré podľa respondentov najviac prispievajú k rozvoju obce Sološnica

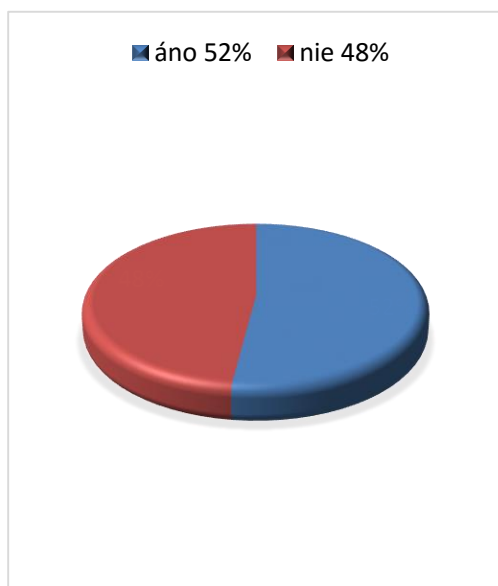
V dotazníku mali respondenti možnosť vyjadriť sa aj k vybraným životným postojom. Až 50% respondentov sa vyjadrilo, že sa na nich čiastočne vzťahuje tvrdenie - žiť v peknom a príjemnom prostredí, i za cenu ekonomických nevýhod a strát (graf č. 17).

Graf č. 17: Porovnanie vybraných životných postojov s názormi obyvateľov obce

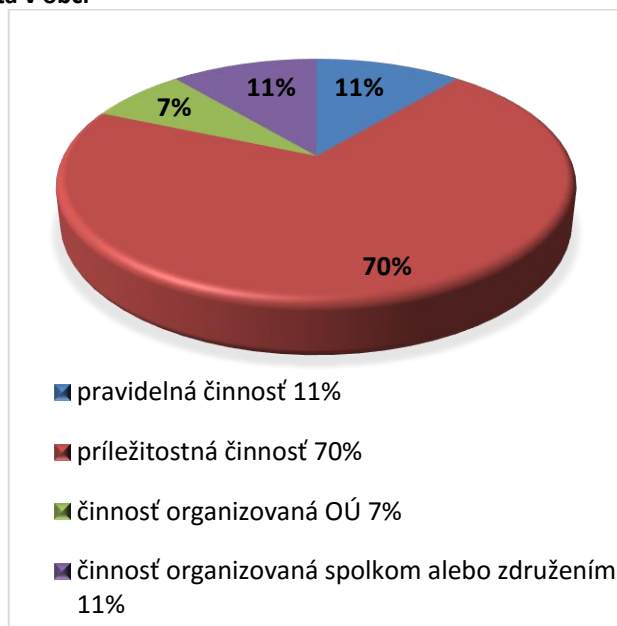

Podľa prieskumu sa až 52% respondentov podieľa na zlepšovaní života v obci (graf č. 18) a ich činnosť je príležitostná - 70% (graf č. 19). Hlavnými dôvodmi prečo sa respondenti nezapájajú do rozvojových činností obce sú nedostatok voľného času (40%) a nedostatok informácií (30%) - graf č. 20. Podľa respondentov najviac sa o rozvoj obce zaslúžili niektorí obyvatelia (32%), starosta (22%), predošlý starosta (21%) a poslanci OZ (18%) - graf č. 21.

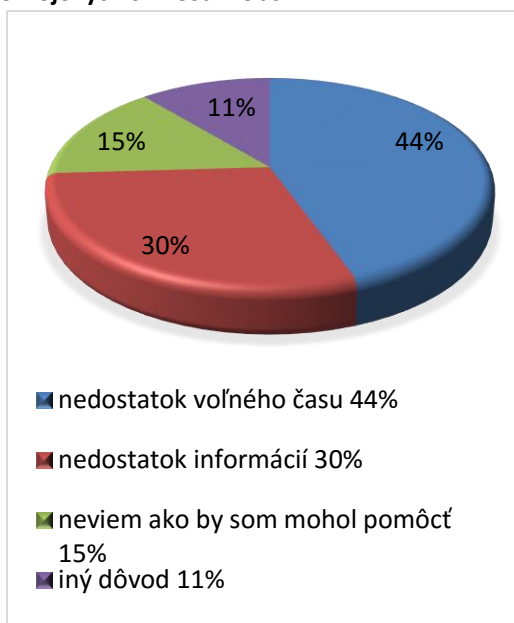
Graf č. 18: Podieľanie sa respondentov zlepšovaní života v obci

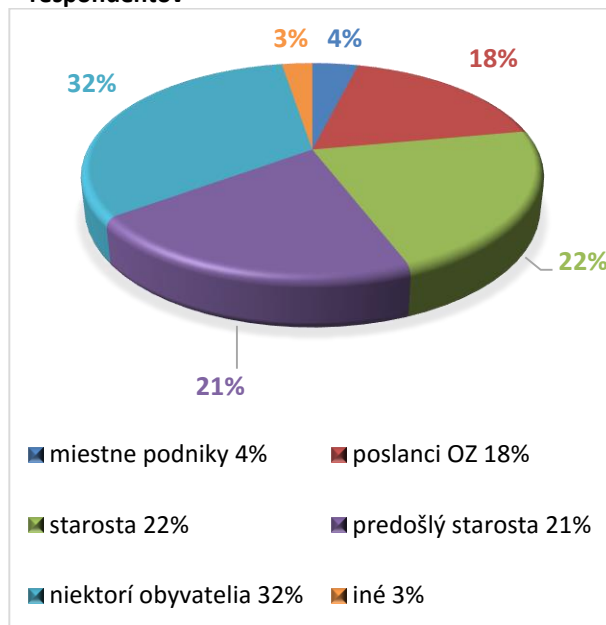
Graf č. 19: Hodnotenie činnosti respondenta na zlepšení na života v obci

Graf č. 20: Dôvody respondentov, pre ktoré sa do rozvojových činností v obci

Graf č. 21: Zásluhy na rozvoji obce podľa nezapájajú respondentov

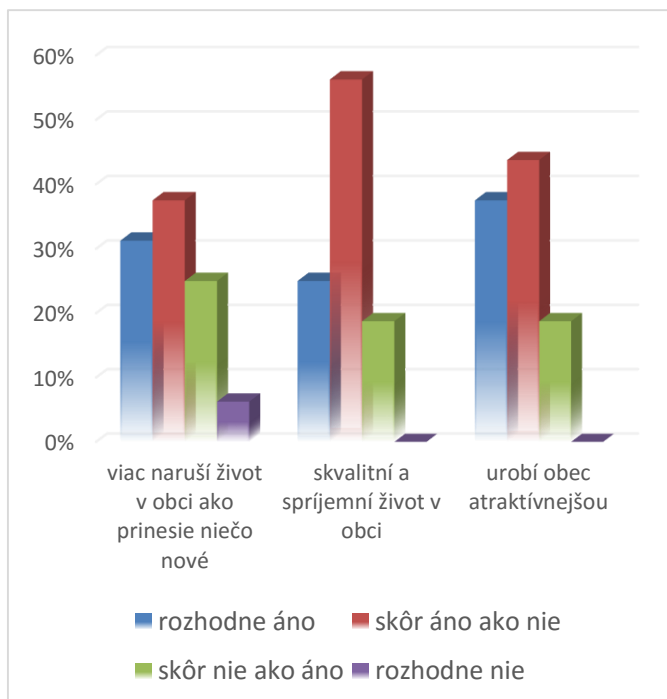
1.4. ÚZEMNÝ PLÁN OBCE, CHARAKTER OBCE

Prieskum bol zameraný aj na spôsob nazerania obyvateľov na súčasný územný plán obce. Výsledky prieskumu ukazujú, že 46% respondentov pozná čiastočne aktuálny územný plán (graf č. 22). Respondenti zhodnotili územný plán pozitívne, podľa nich plán skvalitní a spríjemní život v obci (graf č.23.) Graf č. 24 ukazuje, že respondentom vyhovuje dedinský charakter obce (81%) viac ako mestská zástavba.

Graf č. 22: Vedomie respondentov o územnom pláne

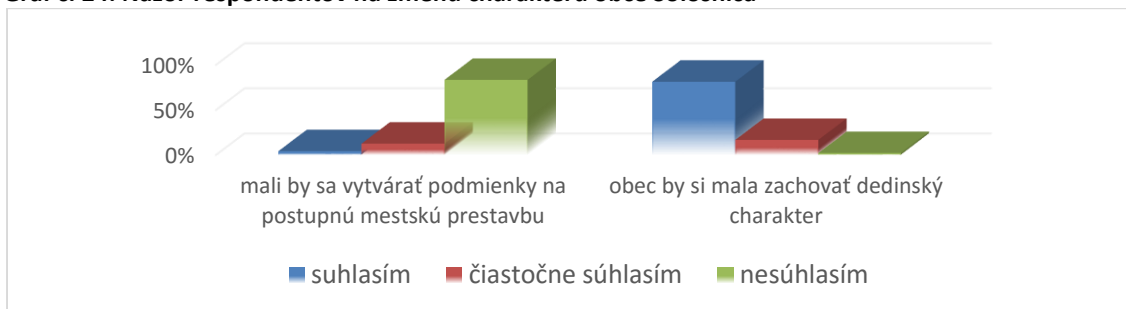

Graf č. 23: Názor respondentov na územný plán

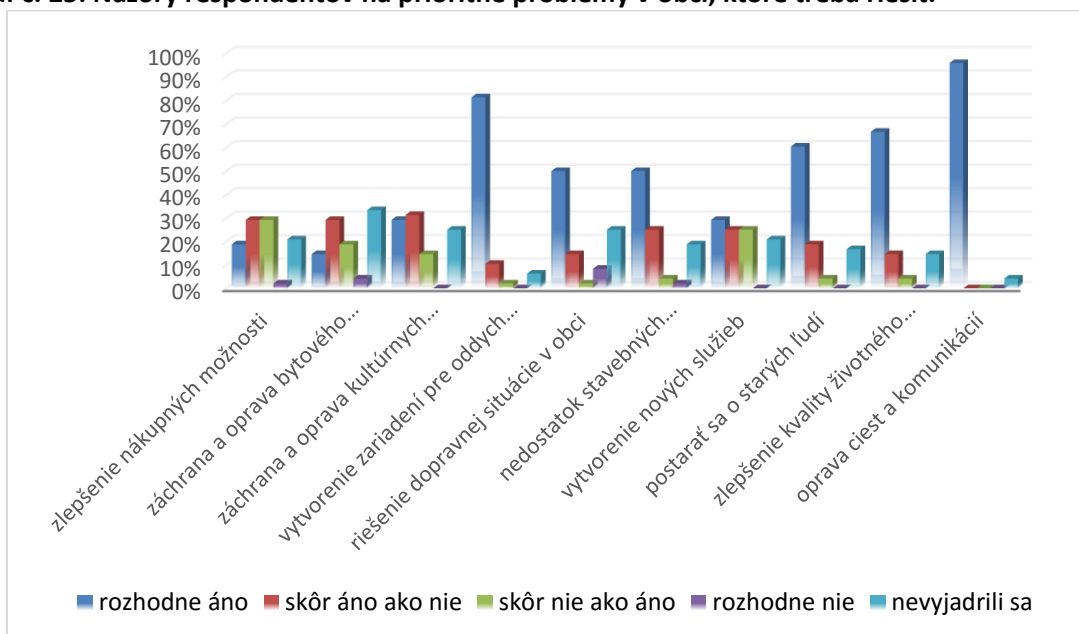
Graf č. 24: Názor respondentov na zmenu charakteru obce Sološnica

1.5. NAJAKTUÁLNEJŠIE PROBLÉMY V OBCI

Dotazníkový prieskum bol zameraný aj na identifikáciu najaktuálnejších problémov obce. Podľa respondentov medzi problémy obce, ktoré si vyžadujú čo najrýchlejšie riešenie patrí oprava ciest a komunikácií, vytvorenie zariadenia pre oddych a voľný čas (ihriská, cyklotrasy...), zlepšenie kvality životného prostredia a postarať sa o starých ľuďoch (graf č. 25).

Graf č. 25: Názory respondentov na prioritné problémy v obci, ktoré treba riešiť.

V rámci prieskumu mali respondenti možnosť vyjadriť svoj vlastný názor na konkrétnu formu zlepšenia situácie v obci. Najčastejšími návrhmi a postrehmi boli:

- zvýšiť turistický ruch v obci a jej okolí
- zatriťvniť obec, zapájať sa do regionálnych projektov na zvýšenie cestovného ruchu
- ochrana životného prostredia - zrušenie spaľovne nebezpečných látok v spoločnosti CRH Slovensko
- zvýšiť kapacitu čističky odpadových vôd
- napojiť všetky domácnosti v obci na kanalizáciu
- obchvat obce - riešiť s napojením cesty v Rohožníku
- vylepšiť ordináciu obvodnej lekárky a zabezpečiť aby ordinovala 2x do týždňa

2. ZHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU PODNIKATEĽOV V OBCI SOLOŠNICA

2.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Všetky subjekty, ktoré vyplnili dotazníky nepatria medzi veľké firmy. Zamestnávajú do 10 zamestnancov, sídlo spoločnosti je na Slovensku a v obci Sološnica pôsobia viac ako 10 rokov. Predmet podnikania bol rôzny, prevládala priemyselná výroba a ostatné služby. Priemerná mesačná mzda u podnikateľských subjektov sa pohybuje v rozmedzí od 400 - 800 EUR.

2.2. VÝVOJOVÉ TRENDY A ROZVOJOVÉ ZMENY

V porovnaní so stavom počtu zamestnancov z minulého roka uviedli podnikateľské subjekty, že majú rovnaký počet zamestnancov a jeden subjekt uviedol, že má viac zamestnancov. V horizonte 1 - 2 rokov žiaden subjekt neočakáva zmenu v počte zamestnancov. Polovica subjektov uviedla kladný hospodársky výsledok. V budúcnosti subjekty plánujú rozširovanie v rámci doterajších možností a modernizovať objekty a zariadenia.

2.3. ZAMESTNANCI A TRH PRÁCE

Pri pohľade na vzdelanostnú štruktúru zamestnancov prevláda stredoškolské s maturitou alebo vyššie odborné, prípadne stredoškolské bez maturity. Kvalita pracovnej sily je u polovice subjektov výborná a u druhej polovice dobrá. Ako najzávažnejší problém na trhu práce uviedli subjekty predovšetkým nedostatok, kvalitu pracovnej sily a vysokú cenu práce.

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré pozitívne ovplyvňujú činnosť spoločnosti boli označené kvalita a dostatok pracovnej sily, ústretovosť úradov a orgánov mesta a dostatočná sieť služieb. Faktory, ktoré negatívne ovplyvňujú činnosť spoločnosti subjekty najčastejšie označili legislatívne obmedzenia, náklady na energie a náklady na mzdy.

V tejto časti dotazníku sa podnikateľské subjekty mali vyjadriť aj k otázke samotného PHSR a to, ktorými kritickými oblasťami by sa mala obec Sološnica zaoberať. Najčastejšou zvolenou oblasťou bola doprava a technická infraštruktúra, rozvoj bývania, podpora a rozvoj cestovného ruchu a podpora a rozvoj výroby a služieb.

2.4. VEREJNÁ SPRÁVA

Polovica subjektov si myslí, že obec Sološnica je dobrým miestom na podnikanie. podnikateľské subjekty sú spokojné s prácou obecného úradu. Za najlepšie verejné služby poskytované v obci označili subjekty najčastejšie administratíva, správne konanie, ochrana majetku, požiarna ochrana a zásobovanie vodou.

Podnikateľské subjekty boli spokojné hlavne s finančnou a daňovou politikou a nespokojné s pozemkovou politikou obce. Všetky subjekty by boli ochotné sa zapojiť do akcií organizovaných zo strany obce na podporu podnikateľských aktivít.

Najvýznamnejšími aktivitami a stimulmi, ktoré by mala zahŕňať podpora podnikateľov v obci, by malo byť poskytovanie daňových úľav, úľav na poplatkoch, spoločná propagácia podnikov obce, informovanie o rozvojových zámeroch obce, zriaďovanie inkubátorov pre začínajúcich podnikateľov, a budovanie a skvalitňovanie inžinierskych sietí.